

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă de editura ziarului Aradî Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 131.

1939. június 14., szerda.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Bucuresti:

Lafont tábornok, a restaurációs ünnepségre érkezett francia bizottság vezetője sajtónyilatkozatot tett a francia nagykövetségen: Sidorovici parancsnok meghívására jöttem az országba, hogy résztvegyek a restaurációs ünnepségeken. A bizottság nevében tanusíthatom, hogy ez az ünnepség nagyszerű megrendezésével a legmélyebb nyomokat hagyta bennünk Boldogan állapítom meg azt a tényt is, hogy Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda a legnagyobb rokonszenvek örvendő nepe előtt és a nagy király a legnépszerűbb király is. Ami bennünket illet, ismét hangoztatnom kell azt a meleg barátságot, amellyel mindenütt fogadtak bennünket, különösen lasiban a Tardil szervezeteinél. Tapasztaltam olyan szeretetteljes fogadtatást, amely feledhetetlen marad számomra. Rendkívüli módon meghatótt az ifjuság és a premilitaris szervezet magatartása a román fronton élén. Öfelsége II. Carol emlékének szentelt ünnepségen. Öfelsége II. Carol emlékének szentelt ünnepségen minden tagjával a legbarátságosabb magatartást tanusította. — Résztvettem az ifjuság ünnepségén és megállapíthatom, hogy az csodálatos módon van megszervezve a morális és a fizikai nevelés tekintetében is. — Le kéne neveznem, hogy az erkölcsi nevelés mindig nehezebb, mint a testi. Elvesszem magammal az én cserkészeim közé a Duna partjáról a fegyelmezett, hazaszerető és királyhű román ifjuság üdvözlését.

Tokio:

A jövőhéten kezdődik el a japán—kínai háború harmadik esztendeje. Ebből az alkalomból a japán kormány emlékiratot bocsájtozott ki, amely kitérőre és további hősiességre biztatja a japán népet, megállapítván, hogy legalább további két-három esztendőre van szükség ahhoz, hogy Japán teljes győzelmet arasson Kína felett. Az emlékirat egyben megállapítja, hogy a keletázsiai helyzet tisztázódása husz-harminc éven belül következhet csak el és ezért úgy a japán mint a mandzsu népnek hosszú időtartamu háborúra kell berendezkedni. Számos nagy japán lap felszólítja a kormányt, hogy erélyes intézkedéseket fogadjon a tiensini francia és angol concessziós területek ellen. A Domei ügynökség tiensini tudósítója jelenti, hogy a japán helyőrség parancsnoksága közölte, miszerint a japánok a türelem végső határához érkeztek és mátol kezdve megteszik azokat a szükséges intézkedéseket, amelyek a rend és béke fenntartása szempontjából elkerülhetetlenek.

Washington:

Lindberg ezredes, európai tanulmányutjának amerikai képviselőbizalm, Enyilatkozatot tett a amerikai képviselőházban, Enyilatkozatot tett legúj jelentésnek a részletei most kerültek nyilvánosságra. Lindberg ezredes kijelentette többek között, hogy a repülőgépek számánál jóval fontosabb a repülőgépek minősége és különösen áll az Amerikai földrajzi távolságánál fogva, ezért az Amerikai légi flottát számszerűleg kisebb, de nagy teljesítőképességű gépekből kell megszervezni. Kijelentette továbbá, hogy a német repülőgépkutatás az utóbbi esztendőben rendkívüli eredményeket ért el és hogy a német légiflotta gépei minőségben jóval felülmúlják az amerikai gépeket.

Madrid:

Római távirat jelenti, hogy tegnap a spanyol katonai és tengerészeti küldöttség tagjai, valamint az olasz tábornokok között tanácskozás folyt le, amelyen Sunner spanyol belügyminiszter, Ciano olasz külügyminiszter, a madridi olasz és a római spanyol követek is résztvettek. A Havas távirati ügynökség értesülése szerint szóba került a spanyol—olasz—német katonai szerződés megkötése. Állítólag a spanyol vezető politikusok többsége a katonai szövetség megkötését pillanatnyilag ellenzi.

Elkészült a parlament királyi válasz-felirata

A válaszfelirat teljes szövege — Keddig elnapolták a Kamara üléseit

Bucuresti. A képviselőház ülése tegnap délután Alexandru Rosetti előadónak adta át a szót, aki felolvasta a királyi trónbeszédre adandó válasz tervezetét. A tervezet szószerinti szövege a következő:

„... Senkinek sem volt bátorsága eddig ahhoz, hogy szakítson a multtal és vállalja a felelősséget a jövővel szemben...”

— Sire! Az állampolgárok különböző rétegeinek képviselői mély csodálatukat fejezik ki Felségednek az ország újjáépítéséért, amely Felséged kezdeményezésére indult meg és hódoljuk ki a díjaztat és a Trón iránt. Felségedben és Mihai nagyvajda trónörökösben látható az a biztositék, amely az ország harmonikus fejlődésének alapját képezi. A nemzet újjáépítésének és felemelésének eme napjaiban a képviselőház legmélyebb elismerését helyezi a Trón lépcsőjére.

— Sire! A zavaros idők elmúltával tisztában vagyunk azzal a feladattal, amely az újjáépítés körül vár ránk. Szent kötelességünk, hogy hozzákezdjünk ehhez a munkához, amellyel az argesi sírboltban nyugvó Mária anvakirályné iránt tartozunk. Az elhunyt királyné napsugarat terjesztett maga körül és ő volt az, akinek törhetetlen hite a háború során a végső győzelemre bizdította az ország népet.

— Sire! Az a parlament, amelyet a közelmúltban a legnagyobb véleményességben választott meg és amelyen az állampolgárok minden kategóriája a legnagyobb lelkesedéssel vett részt, az ország akaratát tükrözi vissza. A képviselőház összeállítása fénves bizonyítéka a román nemzetj eszmének és a mult év február 10-iki alkotmányreform szükségességének, mert ezt a szükségességét mindenki érezte, de senkinek sem volt bátorsága ahhoz, hogy szakítson a multtal és magára vállalja a felelősséget a jövővel szemben. A szükségesség megértése, amelynek Felséged tanúbizonyságát adta, Felséged uralkodása történetének legfényesebb lapját fogja képezni. Felséged csillaga magasan ragyog és fénylik felettünk, mint a szerencse jelképe.

A Front egységének jegyében

— Sire! A parlamentben mi képviseljük az ország egyetlen politikai szervezetét, a Nemzeti Újjászülés Frontját, amely a tekintély megerősödését jelenti egy olyan kormányzat mellett, amelyre a belső rend helyreállítása szempontjából elengedhetetlenül szükség volt. A párton közötti harc végetért és végetért az állam tekintélyének vezedelmes alárendelése is. Felséged kormányja elsősorban a belső békét állította helyre és azután látott hozzá az újjáépítéshez. Végrehajtotta a közigazgatás decentralizálását, amelynek eredményei nyomban mutatkoztak. Az igazságszolgáltatás szilárd alapja, a munka törvényes biztositása hatalmas fejlődést biztositott. Felséged kezdeményezéséből a földműves az ország újjáépítési munkájának központjába került és a szociális szolgálat megalakítása egyik főpontja a megvalósítandó programnak. Az egészségügyi hadjárat értékes

támogatást jelent az összesség számára. Az ifjuság nevelési reformja a Straja Tarii megalapítása által hasonló értéket jelent. A gazdasági egyezmények és az utak újjáépítése a gazdasági biztositást a nemzet életének. A földművelés támogatása megnövelte a bizalmat a földművesekben és a teljesen egyensúlyozott költségvetés lehetővé tette, hogy újabb adók kivetése nélkül felfegyverezzük hadseregünket. A hadsereg felszerelési ipar is biztositéknak nyult nekünk, hogy háború esetén szükségleteinket magunk fedezhessük. A román kultura fejlesztése Felséged egyik legfőbb gondja volt.

— Békepolitikánk és szomszédainkkal való jóviszonyunk, valamint a Balkán-szövetség feloldása és Felséged nyugati útja megnövelte országunk tekintélyét a külföldön és bizonyítékát jelenti annak is, hogy Románia nyugodtan tekinthet a jövője elé. Románia Európa e részében békemissziót tölt be, azzal az elhatározással, hogy elhatározzon mind, azzal a elhatározással, hogy elhatározottság mély benyomást kellett a külföldön is, ahol látták, hogy akaratunk ilyen irányu megnyilvánulása ahból ered, hogy tisztában vagyunk országunk nagy küldetésének a kelet és nyugat határán.

A kisebbségek a válaszfeliratban

— Az állam a törvényes kereteken belül biztositja az etnikai kisebbségek ésszerű fejlődését gazdasági és kulturális téren. A kölcsönös megértés jegyében több ízben kifejezést adtak Felséged kormány iránti teljes bizalmuk és az ország iránti teljes hűségüknek, mert ez az ország szabad s civilizált életet biztosit számukra.

— Sire! A Felséged által megindított nagy reformok jegyében a képviselők megértették, hogy hozzákezdjenek a törvényhozói munkához és ezalkalommal elsősorban is az elhunyt miniszterelnök, Miron Cristea emlékének hódolunk és szilárdan elvagyunk határozva, hogy minden erőnkkel folytatjuk Felséged kormányának építőmunkáját, amelyben támogatást nyultunk, elkerülve a terméketlen és személyes vitákat, hogy minden energiánkat az alkotómunkára fordítsuk. Főfeladatunk a Felséged kormány által beterjesztett törvények elfogadása lesz, még pedig a köztisztviselői statutumról a céhekéről és a mezőgazdasági termékek értékesítéséről szóló javaslatokat illetően.

— Sire! A trón körül szoros egységben álljunk valamennyien: Éljen Felséged, éljen Mihai trónörökös, éljen a királyi család. (Hosszantartó lelkes taps.)

Az elnök ezután bejelentette, hogy a beszédekre való elkészülés céljából a képviselőház ülést a jövő keddre elnapolta.

Titkosan szavaz a szenátus a karfelemeléses módszer helyett

A szenátus kedd délutáni ülését négy óra 20 perckor nyitotta meg Iorga Nicolae elnök. A miniszterek közül jelen voltak: Calinescu Armand miniszterelnök, Iamandi Victor, Dragomir Silviu és Zigre Nicolae, Iorga Nicolae elnök bejelentette, hogy az ülésen a szenátus azon tagjai teszik le az esküt, akik a megnyitó ülésen nem vettek részt. Többek között esküt tett Istrate Micescu, Mihai Sadoveanu, Popovici tábornok, Moldoveanu Constantin, Braescu. Ezután rátértek a házszabályrendelet megvitatására. Iorga professzor bejelentette, hogy

az új házszabályrendelet csupán kevéssel tér el a régítől.

Éppen ezért kérte, hogy azt rövid idő alatt szavazzák meg, hogy ráterhessenek a ház vezetőségének, majd az ország új pátriárkájának megválasztására.

Miután felolvasták az elmúlt ülés Jegyzőkönyvét, Nistor N. felolvasta az új házszabályrendelet-tervezetet. Constantin Dumitru szólott hozzá, aki éppen úgy, mint Stefan Ioan, kérte a tervezet 11. szakaszának megváltoztatását. Stolcescu professzor, a bucaresti-i egyetem rektora kért felvilágosításokat az elnöktől a vezetőség összetételére vonatkozólag, amire Iorga professzor kifejtette, hogy

a tervezet meghagyja a Ház teljes szabadságát.

Constantin Braescu annak a nézetének ad kifejezést, hogy meg kellene hagyni azt a szabadságot a szenátusnak, hogy

az elnökséget minden évben újra-válassza.

A választás formájához ismét Braescu szólott hozzá, aki kérte, hogy

örizzék meg továbbra is a golyóval való szavazást.

Ezre vonatkozólag Iorga professzor a következőket mondotta:

— A golyóval történő szavazás a múltban tu-

multúzus jeleneteknek adott helvet és sok idővesztéssel járt.

Egy ilyen szavazás eredménye távolról sem adta vissza a vajóságos viszonyokat és könnyen visszaélésekre adott alkalmat.

A 86. szakasz vitájánál A. C. Cuza, Stefan Ioan és Mihai Sadoveanu szólaltak fel, akik valamennyien kérték a szakasz megváltoztatását oly értelemben, hogy

a szenátus tagjainak ne csak írásban legyen joguk a kormány tagjaihoz kérdést intézni.

Az elnök felvilágosítása után egészen a 117. szakaszig változatlanul elfogadták a házszabályt. Iorga professzor javasolta, hogy

Péter János, Arad—Bánság magyar kamarai képviselője nyilatkozott a magyar parlamenti csoport munkaprogramjáról

A bizottságok munkájában kívánnak konkrét eredményeket elérni képviselőink és szenátoraink

Az Aradi Közlöny temesvári tudósítója jelenti: Péter János, Temestartomány magyar képviselője a hét végén Temesvárott családja körében töltötte. Péter képviselő lapukat, Ez a körülményt azzal magyarázzák, hogy az érdekeltek valamennyien ir származásuk.

— Az újonnan megválasztott parlament magyar csoportja teljes egészében átérzi azt a súlyos feladatot, mely reá vonatkozik.

A parlamenti csoport minden tudását és képességét latba veti, hogy a magyar nemzetkisebbség hozzáfűzött reményeit megvalósíthassa.

Péter János képviselő ezután utalt Bánffy Miklós gróf szenátor, népközösségi országos elnök beszédére, amit az újonnan megválasztott magyar képviselők előtt

tartott és ebben is kihangsúlyozta, hogy az újonnan megválasztott magyar szenátorok és képviselők mindenkor résen állanak, hogy a magyarság érdekeiért dolgozhassanak.

Péter képviselő ezután elmondotta, hogy a magyar képviselők és szenátorok

Öfelsége II. Carol királynak a nemzetkisebbségekre vonatkozó szavait hatalmas lelkesedéssel fogadták és megtapsolták.

Az a reményük az újonnan megválasztott magyar képviselőknek és szenátoroknak, hogy Öfelsége trónbeszéde alkalmával mondott irányelvel a törvényhozás munkájában is érvényre juttatnak.

Péter képviselő kihangsúlyozta ezután, hogy a magyar képviselők és szenátorok

minden magyar kisebbséget érdeklő ügyben felszólalnak és különösen a bizottságokban igyekeznek eredményeket elérni.

Ezen a héten már részt is vesznek a fellrati vitában, a jövő héten pedig a meginduló törvényalkotási munkában.

Péter János képviselő egyébként hétfőn vissza is utazott Bucurestibe.

Hazafelé tart Amerikából az angol királyi pár

Újra jéghegyek veszélyeztetik a tengeri ut biztonságát

Washington. VI. György angol király a kanadai határról úgy a maga mint a királyné nevében táviratot intézett Roosevelt elnökhöz, amelyben megköszönte a baráti meleg fogadtatást. A nemzetközi szokásoktól eltérően a táviratot nem diplomáciai úton közvetítették, hanem magánúton. Ezzel mintegy hangsúlyozni akarván, hogy az angol uralkodópár látogatása magánjellegű volt.

Az amerikai lapok különleges jelentőséget tulajdonítanak az angol királyi pár látogatásának. Általános az a vélemény, hogy a jövőben az angol világbirodalom és az Egyesült Államok közös úton

fognak haladni érdekeik megvédésében. Arról számolnak be az amerikai lapok, hogy a fogadtatás során száz képviselő és mintegy husz szenátor távollartották magukat. Ezt a körülményt azzal magyarázzák, hogy az érdekeltek valamennyien ir származásuk.

A Matin jelentése szerint Ujfundlandtól délre jéghegyek vannak utban és amennyiben a jéghegyek nem vonulnának el gyorsabb tempóban úgy az angol királyi pár visszatérése néhány napi haladékokat fog szenvedni.

Pomponette öngyilkossága

Írta: PIERRE NÉZEROF.

Pomponette házassága boldog volt, vagy legalább is addig volt boldog, míg egy reggel férje kabátját kifelé fordítva egyik zsebében cédulát talált, amelyen ismeretlen hölgy üzent Paulnak s üzenetét ezer csókkal fejezte be. Ettől kezdve Pomponette nek egyetlen gondolata volt: meghalni. Mivel Paul nem szerette többé, mi keresni valója lehetett még a földön? Olyan teremtés volt, aki mingyárt eláll a harctól, olyan szelid és gyöngéd lélek, amely csak szeretetre és szerelemre való, a küzdelmekre alkalmatlan. Megnézte magát a tükörben: mi kifogása lehetett ellene Paulnak? Biztosan sokkal szebb az, akivel megcsalta s Paul nagyon finnyás volt, alaposan értette a szépet, hiszen szabad idejében műbirálattal foglalkozott.

Igyekezett józanul gondolkodni: hiszen az a Paul, aki ma este haza fog jönni, ugyanaz lesz, akit reggel megcsókolt. S mégse nyugodott meg. Ugy érezte, mégsem ugyanaz a Paul, nem ugyanaz, akinek még tegnap este is megkötötte a nyakát, mielőtt megcsókolta. Egyszerre elhűlt benne a vér: hol bonthatta ki Paul a nyakkendőjét, hogy olyan sebtében, gondatlanul volt megkötve es lere? Meg kellett halni. Pomponette úgy érezte magát az életben, mint azok az elegáns hölgyek, akik látogatónak jöve le se teszik kalapjukat, keztyűjüket, csak ép egy pillanatra ülnek le egy szék sarkára, Mernie kellett neki is.

Lement a boltba és ragasztópapírost vett,

olyat, amilyennel a csomagokat szokták leragasztani, madzag helyett.

Paul fütyörészve ment haza. Mikor közel ért a házhoz, egyszerre megrökönyödve állt meg. A ház előtt három tüzoltókosci állt és az emberek ki-be siettek a kapun. Tűz van? Első gondolata bélyeggyűjteménye volt, a második a Chardin-képe, amely egy epés mértő szerint ugyan hamisítvány volt, amelynek valódiságáról azonban Paul meg volt győződve.

— Ninoux ur! Gyorsan... a felesége! — fogadta a házmester.

Pomponette nek történt baja?! Rémülten rohant fel a lépcsőn. Már a lépcsőházban fojtó gázzagot érzett. Berohant a lakásba: minden ablak tárva nyitva. Idegen emberek, tüzoltók, mentők, orvosok cürögtek, forogtak a szobákban s egy ágyon mozdulatlan test hevert: Pomponette. Paul dermedten nézte, amint az orvosok felesége körül foglaltak, kódtak, műszerekkel babráltak. Az egyik orvos végre megkönyörült rajta és hozzáfordult:

— Ön a férj? Nos, a felesége öngyilkosságot kísérelt meg!

— Ó! — nyögött Paul.

— Holmi titkolt bánat, bizonyára — mondta az orvos — a szokásos eljárás: minden nyílást leragasztott papiroszikkokkal, azután kinyitotta a gáztűzhely valamennyi csapját. Kész csoda, hogy még él. Egy kifutófiu fedezte fel, aki a folyosón gyanus szagot érzett.

— Meg fog halni? — kiáltott rémülten Paul.

— Még nem felelek semmiért — felelt az orvos egy vándló ügyész pillantásával...

Pomponette felépült. Három hétig vidéken üdült és akkor teljesen felgyógyult. Az egész tragédia nem volt már egyéb rossz álmónál. Paul könyörgött, bocsásson meg neki, könyörgött és zokogott, esküdözött és fogadkozott: Pomponette tehát megbocsátott. S újra kezdődött életük, mintha nem történt volna semmi.

De ez az élet már nem volt ugyanaz a szegény Paul számára, akit a közvélemény egyhangúan gyalázatos gonosztevőnek bélyegzett és ezerrint is bánt vele. Újjal mulogattak rá az utcában, összesugták a háta mögött, elfordultak, hogy ne kelljen köszönni neki, a házmesterné úgy lökte oda neki a postáját, mint veszett kutyanak a csontot és nadrágjára söpörte a port. Mindenki megvetette és megbélyegezte Pault, akinek galád magaviselete miatt szegény Pomponette meg akart halni. Pomponette megbocsátott neki, de a közvélemény könyörtelen volt. Paul kezdte elviselhetetlennek találni ezt az életet és azon töprengett, hogyan menekülhetne, mert úgy érezte, hogy most már nem találhatnak ki újabb sértést ellene.

Ekkor egy nap csöngettek. Pomponette kiment ajtót nyitni és egészen sápadtan jött vissza.

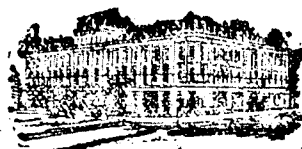
— Mi az? — kérdezte Paul rosszat sejtve.

— Van pénzed? — kérdezte Pomponette félénken.

— Hiszen csak huszadika van és már nincs pénzed?

— Van, dadogott Pomponette — de nem elég... tudod... ne haragudj, nagyon nagy a számla... a gázszámlát hozták.

Csak a



GRAND HOTEL

LAFAYETTE-ben lakjon Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos.

CALEA VICTORIEI No. 11 — Telefon 3-5410

karfelemeléssel szavazzanak, azonban a szenátus 31 tagja titkos szavazást kért.

A ház tíz percnyi szünet után valójában titkosan szavazta meg az egyes szakaszokat. Az ülés még folyik.

Az angol-japán konfliktus újabb fejleményei

London. (Dunaposta). Az angol minisztertanács kedden Chamberlain miniszterelnök elnökletével ülést tartott, amelynek főtárgya a japán hatóságoknak az az átírata volt, amely szerint szerda este zár alá veszik a tiencsini engedélyezett területeket, amennyiben a japánok által vádolt négy kínait ki nem adják a japán hatóságoknak. A minisztertanács oly értelemben foglalt állást, hogy az ügyet egy japán-angol vegyesbizottság vizsgálja felül.

A tiencsini japán hatóságok elhatározták, hogy szerdán reggel a francia és angol engedélyezett területet körülzárnak és ezután szigorú katonai ellenőrzés alatt tartják, miután, szerintük, ez a kínai terrorista bandák menedékhelyévé vált. Ugyancsak tiencsini jelentés szerint Law angol őrnagyot a japán hatóságok letartóztatták, mert japán erődítményekről készített fényképfelvételeket.

Az Odol fogpép

előállítását tudományos alapon ellenőrzik, nem támadja meg a fogzománcot és gyöngyfehérré teszi a fogakat. Használjon a mindennapi fogtisztításhoz ODOL-t.



ODOL

Uj egyezmény-tervezetet vitt magával Moszkvába az angol megbízott

A hét végére jósolják a francia-török egyezmény aláírását

Páris. A francia-török egyezményt a hét végén minden bizonnyal aláírják. Az egyezmény két részből áll. Az egyik részben Franciaország lemond az alexandettei szandzsákról és ezt a területet Törökország bekebelezi, az egyezmény másik része a francia-török segélynyújtási kötelezettségről szól. Az egyezmény első részét Ankarában, a második részt pedig Párisban fogják aláírni. A francia-török segélynyújtási egyezmény lényegében azonos azokkal a segélynyújtási egyezményekkel, amelyeket Anglia és Franciaország Romániával, Görögországgal, Lengyelországgal megkötött és a Balti-államokkal meg akart kötni.

Strang utja Varsón át Moszkva felé

London. Strang az angol külügyminiszterium közép-európai ügyosztályának főnöke — mint már jeleztük, — tegnap megérkezett Varsóba, ahol hosszas tanácskozást folytatott a varsói angol nagykövettel. Strang kedden folytatta útját Moszkva felé. Londoni politikai körökben úgy tudják, hogy Strang széleskörű felhatalmazást kapott az angol kormánytól az egyezmény megkötésére. Illetve a moszkvai angol nagykövettel folytatandó tárgyalásai fogják megszabni, hogy a megegyezés lehetőségének mi a legszélsőbb határa.

Francia politikai körökben megállapítják, hogy Strang nem vitt magával konkrét javaslatokat. Remélik, hogy Strangnak sikerülni fog teljesíteni fényes és nehéz megbízatását.

Halifax lord beszédének visszhangja

Páris. A francia közvélemény nagy része helyesli Halifax lord tegnapi felsőházi beszédét. Altalában helyeslik azt a módot, ahogyan az alsóházban hangoztatott békeajánlásra adott válaszokkal kapcsolatban nyilatkozott. Megemlítik, hogy Halifax lord ez alkalommal is minden félreértést elkerülendő kinyilvánította, hogy Anglia milyen feltételek mellett hajlandó odaülni a tárgyaló asztalhoz. Anglia nyugodt és határozott magatartása most sem adhat okot arra, hogy helytlenálló következtetéseket vonjanak le abból. A Matin szerint Anglia külpolitikai vonalvezetése most is a béke útján halad, azonban kiérződik, hogy az angol világbirodalom megfélemlíteni senkitől nem hagyja magát.

A Völkische Beobachter még a tegnapi számban reflektál Halifax lord felsőházi beszédére. A lap elsősorban megállapítja, hogy Anglia az utóbbi napokban ugyszólván szünet nélkül hirdeti békekészségét, mert nem mulik el nap, hogy angol államférfiu ajkáról el ne hangozzék az a megállapítás, hogy Angliának eszéágában sincs bekerítő politikát folytatni, hanem minden küzdelme a béke fenntarthatósága érdekében áll. A lap ezután így folytatja:

— Az utóbbi két évtized alatt a német nép látása éles lett. Ennek pedig az lett a tapasztalati következménye, hogy meg tudja állapítani, mily nagy különbség van a szavak és tettek között. A német nép folyton csak azt hallja, hogy nem akarják bekeríteni, hogy nem akarják léteiket megsérteni, ezzel szemben folyton csak azt látja, hogy az ellenkezőjét teszik. Halifax lord a felsőházban újabb békezászlócskát lengetett, ennek azonban nem szabad nagy fontosságot tulajdonítani. Anglia elsősorban mondjon le arról, hogy beavatkozzon idegen államok ügyeibe. Nyugtassa meg Németország szomszédait, ahelyett, hogy állandóan izgatja őket és végül adja vissza a német gyarmatokat.

Hasonló hangnemben válaszol Halifax lord

legutóbbi beszédére a Berliner Lokalanzeiger, a mely kijelenti, hogy a német nép mindaddig nem hihet az angol békehajnak, amíg folytatják a bekerítésre irányuló politikát. Bármivel is indokolja ezt Anglia és bárminek nevezi is azt, Németország úgy határozza meg Angliának ezt a lépését, mint kísérletet egy új világéges felidezésére.

Az új egyezmény-tervezet

Páris. A Jour Londonból azt a hírt közli, hogy amennyiben a Szovjetunio az utolsó pillanatban nem gondolja meg magát, úgy az angol-francia-szovjet szerződés a következő megállapodási pontokat fogja tartalmazni:

1. A Szovjetunio kötelezi magát, hogy Franciaország vagy Anglia területi épsége vagy függetlensége ellen irányuló támadás esetén a veszélyben lévő állam segítségére siet. Ugyancsak kötelezi magát a Szovjetunio, hogy amennyiben Lengyelországot, Görögországot, Törökországot, Romániát vagy a balti államokat támadás érné, úgy ezeknek az államoknak is segítségére siet.
2. Franciaország és Anglia kötelezi magát, hogy a Szovjetunio segítségére siet, amennyiben a Szovjetunio területi épségét vagy függetlenségét támadás érné. Ugyancsak kötelezi magát

Franciaország és Anglia, hogy abban az esetben is a Szovjet segítségére siet, amennyiben a Szovjetuniot nem közvetlen támadás érné, hanem az érdekelt államot ért támadással a Szovjetunio is fenyegetve érezné magát.

3. A három nagyhatalom kötelezi magát, hogy amennyiben valamely európai államot támadás ér úgy egymással megbeszéljék a tennivalókat.

4. A három nagyhatalom kötelezi magát, hogy külön békét vagy fegyverszünetet háboru esetén egyik sem köt.

A szerződést minden valószínűség szerint tíz évre kötik meg és a szerződő felek kötelezik magukat, hogy a szerződés gyakorlati végrehajtására vonatkozó tárgyalásokat nyomban megkezdik. A szerződésben ugyan nem lesz a balti államokról kifejezetten szó, de a katonai megbeszélések során a stratégiai tervek ezeket az országokat sem hagyják számításán kívül.

Mi készül Szlovákiában?

Varsó. Hétfőn délelőtt Lublin közelében egy szlovák katonai repülőgép szállt le. A hatóságok a repülőgépet lefoglalták és a két szlovák katonát őrizetbe vették.

Hétfőn délután újabb három szlovák repülőgép szállt le a lublini repülőtéren. Mindhárom gép a szlovák hadsereg tulajdona és azokon hat repülőkatona tartózkodott. A katonákat a lublini katonai parancsnokszághoz kísérték és a délelőtt érkezett szlovák pilótákkal együtt kihallgatták. A katonák külön-külön, de egybehangzóan azt vallották, hogy több német ezred bevonult Szlovákiába és a katonai parancsnokok rendelkezése, mindenütt lefoglalják a hadianyagot és a repülőgépeket. Ők nem akarták gépeiket a németeknek átadni és inkább megszöktek repülőgépeiken.

Lengyel politikai körökben fenntartással fogadták a szlovák szökevények vallomását, akik határozott formában állították, hogy a német katonaság már napok óta Szlovákia nyugati területét megszállva tartja. A négy szlovák repülőgépet a lengyel katonaság lefoglalta. Az eseményről a lublini katonai hatóság azonnal jelentést küldött Varsóba. A külügyminiszterium haladéktalanul érintkezésbe lép a pozsonyi szlovák kormánnyal.

Amerika megszünteti a hadiszállítási tilalmat bármiféle háboru esetén

E fogadták a „semlegességi” javaslatot — Fish képviselő aggodalmait

London. (Dunaposta). Washingtonból jelentik, hogy a képviselőház mai ülésén elfogadta a benyújtott semlegességi javaslat módosítását, amely szerint az Egyesült-Államok megszüntetik bármiféle fegyver vagy hadianyag szállítási tilalmát hadviselő felek részére.

Fish amerikai képviselő a képviselőház előtt a határozatot mezeiző napon panaszt emelt a köz társasági párt több tagjának mellőztetése miatt. Ez a mellőztetés az amerikai angol nagykövet részéről érte a köztársasági párt tagjait, mert az angol uralkodópár fogadóestjére, amely a követségben zajlott le, nem kaptak meghívást. Ugyancsak mellőzés érte Dewey főállamügyvést is, aki magas állása dacára sem vehetett részt az angol királyi pár fogadóestjén.

Fish egyik másik beszédében kijelentette, hogy az amerikai parlamentnek sürgősen pozitív nyilatkozatot kell tennie, amelyben kifejezésre juttatja, hogy

Amerika európai háboru esetén nem hajlandó

az európai államok segítségére sietni, mert nincs kedve fialt „a mészárszékre vinni”, úgy ahogyan azt a világháboru idején megtette.

Kijelentette továbbá, hogy véleménye szerint háboru kitörése esetén Roosevelt egészen bizonyosan helesodorja Amerikát is a háboruba, ha korlátozás nélküli felhatalmazással fogják ellátni.

2. Mozi (volt Scala) Tel. 20-10
A legnagyobb francia film- Szajnaparti szerelem
Következő műsor
VIVIANE ROMANCE és JEAN GABIN
„Urania” Tel. 12-32. MA ELŐSZOR
A „Tél” királynője a nyárban
SONJA HENIE
Tünemény
Látványos... kaprázatos... felüdítő...
MERSÉKELT HELYARAK 5, 7.15, 9.30

FRED ÉS A CSODA

Irta: Máral Sándor

A mérges, a gázos, az ágyucsőves és tenger-alattjárás képek között akadt e héten egy, amelyet nem lehet elfelejteni: a kép, amely megörökíti a pillanatot, mikor az ápolónők és orvosok Lourdes-ban kiemelik az acéltüdőbe zárt fiatalembert, Fred Stine-t, a mentőautóból, s viszik a lourdes-i kegyhely Mária-képe felé... Fred, az amerikai milliomos fia, hosszú ideje beteg, tüdőbénulása van, csak acéltüdőben tud lélegzeni. Amit orvos tud és tehet, gyógyszert és tudást, mindent megvásároltak Fred számára; akit oda lehet hívni az acéltüdőtől, melyben a fiatal élet sinylődik, azt odahívják. Nem egészen eredménytelenül: Fred „él”, a tudomány nagyobb dicsőségére, vizsintesen piheg az acéltüdőben, amely egészen olyan lenne, mint egy szecessziós koporsó, ha nem látszana ki belőle a beteg fiatalos, fiús feje, ez a szenvedésektől keményre mintázott amerikai férfifej, amelyet minden reggel szépen megberetválnak, megfésülnek, aztán megetetik Fredet, aki hanyattfekve, bonyolult tükörszerkezet jóvoltából lát is valamit a külvilágból. Így „él” Fred az acéltüdőben. Most áthozták az óceánon, elvitték Lourdes-ba, a csodatevő Szűz Máriához, mert Fred élni akar és hisz a csodában.

Ez a kép, melyet nem lehet elfelejteni. Egy fiatal ember a korszerű civilizáció minden eszközével küzd a halál ellen, hisz a csodában, benn és tehetetlenül elzárandó acéltüdőjében a kegyhelyre, ahol az erős hit nyomorékok és nyomorultak számainak adott már egészséget, vagy legalább könnyebbülést... Egy fiatal ember, erős és egészséges szervezet, küzd a vak végzet és a közömbös sors ellen, mely művelt és erős lényéből minden emberi elképzelést meghaladó módon, minden kinzószerzámot megszügyenítő eszközökkel paralizált nyomorékot alkotott. A fiatal ember apja milliomos, s a szülők azzal a vad kétségbeeséssel, ahogy csak szülők, s nemcsak milliomos szülők, tudnak verekedni a vak és siket végzettel gyermekük életéért, mindent hajlandó volt odaadni a beteg Fred gyógyulásáért: megvásárolta a titokzatos és megregdrága acéltüdőt, szerződött orvost és ápolónőt az élőhalott mellé, utaztatja Fredet tengereken és országokon át — Fred nem lát soha mást a világból, csak azt a tenyérnyi folt eget, vagy tájat, melyet az arca elé szerelt tükör mutat — s elhívott az acéltüdő mellé mindenkit, aki Európában vagy Amerikában tud valamit a titokzatos betegségről. A szülők kétségbeesett akarata, a család anyagi ereje, a tudomány megfeszített figyelme és készenléte Fred esetében afféle félcsodát művelt: Fred nem halt meg, de nem is él. S mikor mindenből kifogytak, Fred, a család, az orvosok, mindenből, amit Amerika és Európa kórházainak, laboratóriumainak és egyetemeinek bölcsessége nyújtani tud, mindenből, amit a nyugateurópai-amerikai műveltség kitalált: Fred követelni kezdte, az élőhalottak ütemes és makacs könyörgésével, a csodát. S elvitték Lourdes-ba.

A hajó lassan uszott az acéltüdőbe zárt emberrel a két földrészt között, ahol virul és tenyészik az a civilizáció, mely ma is uralkodik a világon. Ez a civilizáció nem volt egészen tehetetlen Fred esetében, de nem is volt egészen diadalmas. Az ember, a civilizáció középpontja, egyformán rabja és megmentettje, áldozata és ünneplés célja annak a nagyszerű készletnek, annak a beláthatatlan szerkezetnek, mely működteti egy korszak erőit; s ez a beláthatatlan szerkezet majdnem mindent elkövetett Fred érdekében, csak éppen az utolsó simitáshoz nem értett, a csodához. Ezt az utolsó reményeséget hajszolja földrészeket át, hajón, mentőautóban és acéltüdőben, Fred, a vak végzet áldozata. S ezt az utolsó simitást, melyre szükség van, hogy egy reménytelenül beteg lélek, vagy test meggyógyuljon, nem árulják sehol: pénzzel, tudással, szándékkal megszerezni nem lehet. „Csak a csoda segíthet”, mondták Fred környezetében az orvosok és tudósok. S Fred elindult megkeresni a csodát.

Kivánjuk Frednek, hogy találkozzon Lourdesben a csodával, mint oly sokan előtte; kivánjuk a boldogtalannak, hogy az a szeretet és vad akarat, mely elhozta a beteg gyermeket tengeren és földrészeket át egy Mária-kép elé, Franciaországba, diadalmasabb legyen, mint a módszeres szándék és egy civilizáció minden agyafurt számvetése. Kivánjuk Frednek, hogy gyógyulása gyors és hatékony és világraszóló legyen; mert nemcsak Frednek, a világnak is szüksége van hitre és a csodára. Nézzék meg a képet, a mérges, a gázos, az ágyucsőves és tenger-alattjárás, a parádés és hivatalos képek között, ezt az acéltüdőbe kényszerített emberi életet, amint egészen gyakorlati és szakszerű, s mégis ősi kezdetleges mozdulatokkal vállukra emelik emberek Fredet, s viszik a lourdes-i kegyhely felé, a csoda felé... Nézzék meg és iparkodjanak átadni magukat a hatásnak, mely e képből sugárzik. Nem érzik-e, hogy ez a tragikus kép telítve van

fenséggel és nyomorúsággal, nem érzik-e, hogy ez a kép jelkép is, minden fényképszerűsége és amerikaiasságon túl — jelkép, amellyel nem lehet vltatkozni?

Mire emlékeztet ez a kép, milyen vágyakat szólít életre bennünk, minden európaiban, s amerikaiban, aki figyelmesen megnézi Fred áhítatos elragadott, szomorú és kemény élőhalott arcát? Nem érzik-e, milyen kezdetleges és nyers erővel emlékeztet ez a kép egy alapérzés hangulatára, melynek mind rabjai vagyunk: a civilizáció acéltüdőjébe zárt reménytelen emberiség életérzésének hangulatára? Acél és reménytelenség, küzdelem és tudás, akarat és anyagi, erkölcsi készenlét, s vak sors mindenek mögött, bezártság egy sorsba, mely felér a betegséggel — csak Fred sorsa ilyen, az acéltüdőben? Nem feszül-e minden tüdőben, az egészségesek keblében is, az a szorongó vágy, az a titkos és fojtott reménykedés, hogy utolsó pillanatban, mikor tudás, szándék, technika és számítás csődöt mond, talán segít még a csoda — igen, nem érzik-e, mikor egy korszak emberei pihegve lélegzik be a fojtott levegőt, mely a civilizáció életveszélyesen tökéletes és fölszerelt, higiénikus és kegyetlen bürtönében életelemünk, hogy a számítás és spekuláció nem segítenek többé, csak a csoda segíthet? Mi a csoda? ... Hinni valamiben. Fred Lourdes-ba ment, hinni a csodában.

Hinni az acéltüdőbe zárt emberiben, s az acéltüdőt is felrepezető emberfelettiben, hinni abban, hogy van bennünk valami, ami a sorsnál is

Megengedi kisasszony, hogy elkísérjem?

A válasz erre az olv. gyakori kérdésre kizárólag attól függ, hogy mily benyomást keltett az illető ur a fiatal hölgyre. Bizonyos, hogy a jól ápolt külső nem lebecsülendő előnyt jelent a társadalmi életben. De nemcsak külsőnk ápolásával kell törődnünk, az igazi testápolásnak ki kell terjednie mindazokra az apróságokra, melyeket a felületes ember könnyen elhanyagol. Az izzadság és velejárá kellemetlen szag csak a hanyagság következményei. Ezek a jelenségek azonban könnyen megszüntethetők, az izzadó testrészek, (hónali, kezek, lábak) tejjel való kezelése által. A tejalapon előállított HIDRO-MILKUDERM már könnyű bedörzsölés után eltávolítja az izzadság szagát, a bőrt nem ingerli, hanem rugalmassá teszi és fiatalítja. A HIDRO-MILKUDERM minden gyógyszertárban és jobb illatszertárban kapható.

erősebb, hinni abban, hogy a lélek ereje test. és acélfelüti: ez az erő vitte el Fredet Lourdes-ba. Nagy erő, az egyetlen. Vannak korok, mikor ez az erő világokat mozgat meg és felkelti acélkoporsójukból az élőhalottakat, Most, mikor a Lourdes-ba cipelt Fred képét néztem, egy pillanatra éreztem ez erő szivdobbanását, s remélni kezdtem, hogy mások is érzik ezt.

Cernauti-i kereskedő „gáláns” kalandja sok izgalommal és rendőri happy-enddel

Zsaroló bünszövetkezet osalta törbe a hiszékeny embert

Cernauti. Chaim Feder cernauti-i kereskedő, amikor hazafelé tartott, megállította egy fiatal nő és közölte vele, hogy már régebben szeretett volna ismeretséget kötni vele, egyben pedig meg hívta, hogy látogassa meg a lakását. A kereskedő elfogadta a meghívást és amikor belépett a lakásba egy jól megtermett férfi rontott neki. „Maga csábítja el a feleségemet” — kiáltotta a megrémült kereskedő felé. — „Ézért meglakol” és azzal ütlegelni kezdte. Az ismeretlen férfi törrel támadott Chaim Feder kereskedőre és kényszerítette, hogy a nála lévő 3500 leit, egy aranyórát és egy gyémántgyűrűjét adja neki. Miután

az értéktárgyakat elvette, pénzt adott a nőnek, hogy a tözsdéből vásároljon váltópapírokat. A nő csakhamar visszatért a két darab váltóval és az ismeretlen férfi arra kényszerítette a kereskedőt, hogy állítsa ki azokat 10—10 ezer leiről.

Kiszabadulása után a kereskedő egyenesen a rendőrségre ment, ahol feljelentést tett a támadók ellen. A rendőrségnek csakhamar sikerült a támadók kiletét megállapítani. Az is megállapítást nyert, hogy Agapia Ungureanu, aki a kereskedőt felcsalta lakásába, nem felesége a támadó férfinak, akit Grulicnak hívnak. Mindkettőjüket átadták az ügyészségnek.

Példátlan sztrájk:

leáll a newyorki bankok páncélautóinak kétszáz sollörje

Newyork. A newyorki élelmiszerraktárak és hűtőházak alkalmazottjainak sztrájkja még mindig nem ért véget. A sztrájk következtében bizonyos élelmiszerekben máris hiány érezhető. A munkaadók képviselői újabb javaslatot tettek későn este a szakszervezetek vezetőinek. Remélik, hogy ezen az alapon rövidesen megegyezés jön létre. Abban az esetben azonban, ha ez a remélt megegyezés nem jönne létre, egy a sztrájk további kiéleződésével kell számolni, mert a newyorki kikötői munkások máris kijelentették, hogy rokonszenvi-sztrájkba akarnak lépni.

Newyork lakosságát egy másik sztrájk is nyugtalanítja. Sztrájkba akarnak lépni ugyanis azoknak a páncélautomobiloknak sofförjei és kísérei, amelyeken a newyorki bankok pénzes ércszállítmányait egymáshoz eljuttatják. Mintegy kétszáz alkalmazott akar sztrájkba lépni. A newyorki hatóságok a sztrájk bejelentése miatt nyugtalanok, mert attól tartanak, hogy abban az esetben, ha ez a sztrájk bekövetkezik és a bankok szállítmányai megfelelő kíséret nélkül maradnak, úgy újból fellángolnak a ganstertámadások.

Walt Disney és a Fox filmgyár harca a „Kék Madár”-ért

Szines rajzposz — vagy Shirley Temple-film lesz-e Maeterlinck remekművéből?

Hollywoodból jelentik: Furcsa bonyodalom támadt Maeterlinck „Kék Madara” körül. Mint annakidején jelentettük, Walt Disney, a Hófehérke és a hét törpe világsikere után alkalmas témát keresett legközelebbi nagy, egész estét betöltő színes rajzfilmje részére. Három hónappal ezelőtt úgy döntött, hogy Maeterlinck Kék Madarának rajzfilmváltozatát készíti el. Megkezdte a film előkészítését, alkalmas színészeket keresett, akik a film modelljei szerepét fogják játszani, mint ahogy a Hófehérkét is egy 18 éves lány után rajzolták. Ugyanakkor az egyik darabvásárló ügynök megbízást kapott a Kék Madár megszerzésére. Hosszas tárgyalások után a jogot 30.000 dollárért megvették.

Most hollywoodi jelentés szerint a Twentieth Century Fox szintén megvette a Kék Madarat. A film producere Gene Markey lesz, Hedv. Lamarr

új férje. A sztárszerepet a darabban a jelentés szerint Shirley Temple fogja játszani. Alkalmilag a gyár kétmillió dollárt irányzott elő erre a filmre. (Az összeg valószínűtlen). Most az európai filmkörök nem tudják, mi lesz a Kék Madárral.

A nagy párisi és londoni vásárlók már megindították a harcot Walt Disney Kék Madarának megszerzéséért, minthogy a filmszakma idel legnyersebb üzlete a Hófehérke és a hét törpe volt. Ezek után igen érthetetlen, hogy mi történt Hollywoodban? Annyi bizonyos, hogy az ügvről nagy per lesz.

A Kék Madárból már készült egyszer film. A Paramount filmgyár 1918-ban némafilmet készített Maeterlinck leghiresebb művéből, mely egyben a világ egyik legtöbb jövedelmet hozott ipardalmi alkotása.

Tanulságos polémia Budapesten

Szász Endre és egy Nagyváradról elszármazott fiatal újságíró között. Felcsaphat-e „kisebbségi szakértőnek” Budapestén valaki, akit szűkebb pátriája rómi-kövein kívül az erdélyi kisebbségi közéletben senki sem ismer...?

Egy Udvar Gyöngyvér írói néven jelentkező fiatal nagyváradi hölgy, aki a közelmúlt esztendőben nagyváradi lapokba írt alkalmi cikkeket, az elmúlt évben Budapestre költözött és a „Magyar Nemzet” című lapnál helyezkedett el. Az említett lap egyik legutóbbi számában Udvar Gyöngyvér cikket írt az erdélyi kisebbségekről, a transzilvianizmusról és erre az írására Szász Endre, a „Kéleti Újság” volt és a budapesti „Friss Újság” jelenlegi felelős szerkesztője éles hangú cikkben válaszolt. Az érdekes és tanulságos vitát az alábbiakban ismertetjük:

Udvar Gyöngyvér „Szamosparti vallomás” címen cikket írt a Magyar Nemzetben, amelyben az erdélyi magyar kisebbségi állapotokkal foglalkozott. Szász Endre igen élesen taglalja Udvar Gyöngyvér e cikkét és többek között ezeket írja:

— „A cikk, műfaját illetőleg: sületlenség, sem mitmondó fecsegés, amelyről meg kell állapítani, hogy az erdélyi magyarság husz éves küzdelmeit támadja hátba. Ellenszenves tudálékosságával és fölényeskedésével azt a látszatot igyekszik kelteni, mintha Erdélynek minden problémáját pontosan ismerné és kékharisnyás oktató megjegyzéseit csak úgy a retiküljéből rázná ki; de mégis lépten-nyomon elárulja tájékozatlanságát, aminél csak vakmerősége és lelkiismeretlensége nagyobb. „Gyöngyvér kisasszony” mindenekelőtt azon siránkozik, hogy Erdély és az erdélyi magyarság fogalma voltaképpen kitalálás, nincs erdélyi sajátosság, csupán tájszólásbeli különbség van.” „A transzilvianizmusról, — folytatja Szász Endre, — sokféle vélemény hangzott el, s irodalmi eltulozása kétségtelen, de a valóság tragikusan igaz: a történelem vaslogikája nélkül szóba sem kerülhetett volna ez az „irodalmi dolog” és Erdély fejedelmei sem jókedvükből őrizték meg a magyar élet gyertyavilágát. Olvasom azt is, hogy husz év óta „játszadunk” a transzilvianizmussal. Ez a játék azonban nem vigjáték. Ezt a történelem írja és nem lehet rossz néven venni az erdélyi íróktól, ha mint szereplők ők is „játszadónak” a történelem színpadán. A vád után: Erdély nem termelt ki új életformát, nem tudta korrigálni társadalmi és gazdasági szervezetlenségét, nem dicsekedhetik azzal, hogy bátor harcot vívott volna, nemes küzdelmet, mert a megalkuvást hirdelte. A válaszfalak sem omlottak le a felekezettek között.”

Miután Szász Endre ezekben ismerteti Udvar Gyöngyvér cikkét, szóról-szóra idézi annak rezümétjét is:

— „Kisebbségi sorsunk rendeltetését és célját nem látjuk világosan.”

— Mi más fából faragott erdélyiek nem szenvedünk a csüggettségnek ilyen és hasonló óbetegségeket meggyógyító kórállapotában. A vádak, amiket Udvar Gyöngyvér az erdélyi magyarságra szór, felelőtlenek és hamisak. Tudomásunk szerint Udvar Gyöngyvér azon az alapon csapott fel kisebbségi szakértőnek, hogy két-három esztendőig egy nagyváradi lap szerkesztősé-

gében voluntörösködött. De azt is megtudtuk, hogy nagyváradi évei alatt sokkal többet időzött az ottani Újságíró klub römicsatáktól hangos termében, mint a kisebbségi élet valamivel veszélyesebb örhelyén. Ugy vélem, hogy a magyarság életharcának ledorongolása és hátbatámadása lehet az ő hisztériás hangulatának kirobbanása, de még a látszat ellen is tiltakoznom kell, mintha ez az erdélyi közvéleményt fejezné ki.

A nagyváradi lap, amelyben időnként Udvar Gyöngyvér cikkekkel megjelentek, lovagiasan az alábbi sorokat fűzi a fenti ismertető sorokhoz:

— Nem tudunk ehhez a vitához hozzájárulni, mert Udvar Gyöngyvér írásait nem ismerjük. Maga az a tény, hogy a transzilvianizmust nem ismeri el valaki létezőnek — nézet dolga és például Rákosi Jenő sem ismerte el. Ő sem hitt e fogalomban. Ami az elmúlt husz esztendő kisebbségi politikáját illeti, ezt is szabad különböző szemzőkből megítélni. De mindezeket felül valószínű, hogy Udvar Gyöngyvér tényleg elírta magát, ha Szász Endre ilyen hévvel támad neki, bár az élesen személyeskedő hang sokat levon Szász Endre cikkének súlyából. Bevalljuk azonban mi is,

Formaruhában jelentek meg a képviselők a magyar parlamentben

Szerdán nyílik meg ünnepélyesen mindkét ház

Budapestről jelentik: Az új magyar képviselőház délelőtt 10 órakor tartotta meg első formális ülését.

A képviselőház folyosói már jóval 10 óra előtt megteltek beszélgető, tárgyaló képviselőkkel. A nyilaskeresztes képviselők föllobogóztak társasgépkocsikon. Hubay Kálmán vezetése alatt egyszerre érkeztek a képviselőházba. Valamennyien fekete formaruhát és csizmát viseltek. A kormánypart és a többi pártok képviselői fekete zsinóros magyar ruhában, aranyrojtos fekete Bocska-nyakkendővel jelentek meg. Polgári ruhás képviselőt csak alig egyenélhánvat lehetett felfedezni a rengeteg formaruha és magyaros ruha között.

Amikor kezdetét vette az ülés, Putnoki ház-nyelvi felszólította a képviselőket, hogy válasszák meg a korelnököt. Magyar Kossa István, a 82

éves nyilaskeresztes képviselő lett a korelnök. A nyilasok és a jobboldali pártok lelkes éljenzessel üdvözölték a Ház legöregebb képviselőjét. Magyar Kossa István most korelnöki minőségében felolvasta Horthy Miklós kormányzó kéziratát, amelyben a kormányzó közölte a Házzal, hogy a parlament ünnepélyes megnyitása szerdán délelőtt 10 órakor lesz. Az ünnepélyes megnyitás he vezetésével a budavári koronázó főtemplomban ünnepepi szentmise lesz, amelyet Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás mond.

Itt írjuk meg, hogy a vitézi rend hivatalos lapjának közleménye szerint a tilalmazott egyesületek közé tartozik a nyilaskeresztes párt is. Ez annyit jelent, hogy a vitézi rend tagjai nem lehetnek tagjai a nyilaskeresztes pártnak. Amennyiben oda mégis belépnének, úgy törlik őket a vitézi rend tagjai sorából.

Előkészületek a községi tanácsválasztásra

A közeljövőben szétküldi a belügyminisztérium a választásokra vonatkozó utasításokat

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok értesülése szerint rövidesen megtartják az egész országban a közigazgatási választásokat is. A trónbeszédben célzás történt a közigazgatási választások kiírására az új közigazgatási törvény alapján. A választásokat a kormányzóságok és a községek részére tartják meg. Az új törvény szerint a közigazgatási választásokat névszerűn titkos szavazás alapján hajtják végre, a választás egy napig tart.

Különben — a fővárosi lapok értesülése szerint — a belügyminisztérium rövidesen szétküldi utasításait a községtanácsi választói névjegyzékek összeállítását illetően. A választói névjegyzéket ebben a viszonylatban is az alkotmány előírása szerinti három főfogalmazási csoportra tagolva állítják össze. A névjegyzékek összeállítása után kerül sor a jogorvoslatok iránti headványok letárgyalására, amelyek számára 15 napos határidőt írnak elő. Az utasítások a közigazgatási törvény és ennek végrehajtási szabályzata alapján intézkednek és eszerint a falusi községeken 3, mezővárosokban 5, városokban, amelyek megyeszékhelyek 7, törvényhatósági joggal felruházott városokban 12 tagból áll majd az új városi tanács, melynek választott tagjai 6 évre szóló megbízatást nyernek. A községi tanács tagjai maguk közül választják meg a tartományi tanács tagjait. Nem

választhatók a községi tanács tagjainak sorába: szerzetesek, papok, tanítók, állami helytartósági és községi tisztviselők, valamint azok, akiknek italnérséji engedélyük van.

A községtanácsi választótestületet törvényhatósági városokban királyi kéziratral a belügyminiszter hívja össze, megveszék helyen a királyi helytartó, mezővárosokban és falvakban pedig a prefektus hatáskörébe tartozik a választás elrendelése. A jelöléseket legalább nyolc szabad nappal a választás előtt kell az érdekelteknek bejelenteni az illetékes járásbírónál. A községi tanácsok megválasztása is egyenkénti, titkos és kötelező. A választáson mindharminc évet betöltött férfi és nő szavaz.

Külön államfőt választ Szlovákia

Pozsonyból jelentik: A szlovák alkotmánytervezetet kidolgozó bizottság ülésén Tiso nyilatkozott az önálló szlovák alkotmány lényegéről. A szlovák alkotmányos élet a keresztény szolidaritás elvére épült fel. A szlovák köztársaság külön államfőt állít az ország élére. A bizottság ugyanis nem tette magáévá azt a javaslatot, hogy a szlovák kormány elnöke egyben a köztársaság elnöke is lehessen.

Összeállították az aradi érettségi-vizsgák kerületet

Bucuresti. A nemzetnevelésügyi minisztérium összeállította az érettségi vizsgálatok körzetét. A temesi királyi helytartóság területén a beosztás a következő:

61. számú érettségi vizsgáztató bizottság a Diaconovicj Loga-liceum épületében: Diaconovicj Loga liceum, állami német liceum, zsidó liceum, piarista liceum növendékei és mindazok a tanulók, kiket a tanfelügyelőségek utján írtak be.

62. számú bizottság, a temesvári Carmen Sylva liceum épületében: Carmen Sylva liceum, Notre Dame liceum, oravicai fiuliceum növendékei és mindazok, akiket a tanfelügyelőségek utján írtak be.

63. SZÁMÚ BIZOTTSÁG, az aradi Moise Nicoara liceumban: Moise Nicoara liceum, Ghiha Birta liceum, lugosi fiuliceum, karánsebesi fiuliceum és mindazok, akiket a tanfelügyelőségek utján írtak be.



ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnyeim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „

Nyolcszázéves Portugália

Portugália az Ibér-félsziget legrégebb állama. A zászló felkészülteket tesz függetlensége 800 éves évfordulójának megünneplésére, amely a jövő évben fog lefolyni. Portugália bizonyára az egyetlen ország Európában, amelynek határai a XII. évszázad óta nem változtak lényegesen.

Az 1940-es jubileumi év azonban nemcsak Portugália 800 éves függetlenségét lesz hivatva ünnepelni, hanem impozáns megnyilatkozásnak is számítják azt az anyaország és a gyarmatok közötti teljes nemzeti egység demonstrálására. Hangsúlyozni akarják ezekben az ünnepségeknek során a portugálok azt is, hogy Portugália az egyetlen gyarmati hatalom, melyhez a tengerentúli birtokok féltve védve tartoznak s hogy azokat ők nem európai riválisoktól hódították el, hanem az akkor még nagy merészséget kívánó tengerhajózás révén fedezte fel, szerezte meg a maga számára és azóta is szoros kapcsolatban él velük.

Az ünnepségeknek különös jelentőséget fog kölcsönözni az a körülmény, hogy azokon Brazília, Portugáliának egyik legnagyobb gyarmata is részt vesznek, bizonyítva hogy a még ma is közös kulturális világ szervezőszerkezetét alkotják.

Az ünnepség alkalmából Lisszabonban kiállítás is rendeznek, amelynek a neve „A portugál világ történelmi kiállítása” lesz. Hangsúlyozzák a portugálok azt is, hogy az egy évszázaddal ezelőtti bekövetkezett szakadás a portugál világban nem erőszakos cselekmény eredménye volt, nem forradalmi elszakadástól volt szó, hanem főként dinasztikus okokból egy önálló császári birodalmat alapítottak Braziliában, amely fölött 1889-ig a portugál Brazília-ház egyik ága uralkodott.

Megfelelő formában kifejezésre jut természetesen majd az is a jubileumi ünnepségek keretében, hogy Portugália még ma is képes a politikai megújulásra és megújulásra. Külön kiállításban mutatják be az 1926-ban létrehozott „új állam” által elért gazdasági és szociális eredményeket.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT. Páris 11.75, London 20.78, Newyork 443.50, Brüsszel 75.30, Milano 23.33 és fél, Amszterdam 235.87, Berlin 177.87, Szófia 5.40, Prága 15.10, Varsó 83.62, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Gyógyfürdőre utazott az aradi püspök. Dr. Magier Andrei aradi gör. keleti megyéspüspök ma Sliancul-Moldovára, a román Karlsbadba utazott egyhávi gyógykezelésre és üdülésre öccse, dr. Magier Cornel főesperes társaságában.

— Háromezerkét száz spanyol falangistát fogadott XII. Pius pápa. Vatikánvárosból jelentik: Ötszázéves XII. Pius pápa kihallgatáson fogadott 3200 spanyol falangistát, akik Serrano Sunner spanyol belügyminiszter kíséretében érkeztek Rómába. A pápa megáldotta a spanyol harcosokat, majd a Rómában élő spanyol szervezetek rózsafüzéreket osztottak szét a legionáriusok között és a pápa beszédet mondott, üdvözölve a spanyolokat, akiket a kereszténység és a civilizáció védőinek nevezett.

— A román-amerikai gazdasági kapcsolatok kimélyítése. Bucurestiből jelentik: A román-amerikai gazdasági kapcsolatok kimélyítése céljából Newyorkban importőrökkel egy bizottság alakult, amely július 3-án a román fővárosba érkezik. A bizottság egy román-amerikai társaság megalapítását tervezi. Amerikát főképpen a besszaráblai prémek, bor, sonka és az olaj érdekli.

— Megszüntették motoros Rapid-vonatokat. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy június 15-től kezdve megszünteti a Brassó és Bucuresti között közlekedő motoros Rapid-vonatokat.

— Énül a lengyel hadfelszerelési ipar. Varsóból jelentik: Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke a san-jomierzi központi ipari vidékre utazott ahol résztvesz az új iparüzemek felavatásán. Ezeket az új üzemeket a hadfelszerelési ipar kiegészítésére létesítették.

— Igazolvány alapján utaznak a szenátorok és képviselők. A parlamentárok utazása a szabadjegykönyvesek kibocsátásáig, igazolványok alapján történik. Ezeket az igazolványokat a szenátorok részére az illető táblák elnökei, képviselők részére pedig a képviselőház főtitkársága bocsátja ki. Az igazolványok alapján a vasúti jegypénztárak jegyeket adnak ki a belügyminiszterium számlájára. A rapidvonatok helyetteseit (tikett) a parlamentárok meg kell fizetni.

— A spanyol belügyminiszter látogatása Mussolininél. Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök ma kihallgatáson fogadta Suner spanyol belügyminisztert. Ugyancsak ma fogadta kihallgatáson a Duce Badoglio marsallt, aki jelentést tett a libiai határ mentén végzett ellenőrző körútról.

— Meghalt Teleszky János dr. Budapestről jelentik: A szövö- és fonóipari üzemek mai gyűlésén Teleszky János dr. volt pénzügyminiszter aki szintén részt vett a gyűlésen, hirtelen fejéhez kapott és mire segítségére siettek, már halott volt. Teleszky volt pénzügyminiszter váratlan haláláról még a következőket jelentik: Teleszky János a Hitelbank igazgatóság ülésén vett részt, amikor hirtelen rosszul lett és mire vizzel telt poharat nyújtottak feléje, már halott volt. Teleszky János 1868-ban Nagyváradon született, tehát 71 éves korában érte utól a halálát, Budapesten végezte egyetemi tanulmányait, itt is doktorált le, 1889-ben lépett a magyar állam szolgálatába, 1903-ban már Wekerle oldalán működött 1909-ben pénzügyi államtitkár lett és 1912-ben ő lett a híres Lukács-kormány pénzügyminisztere, 1917. júniusáig megszakiás nélkül dolgozott a pénzügyminiszterium élén. A világháború után is segédkezett a pénzügyi javaslatok megalkotásában.

— Bolgár kereskedelmi bizottság érkezett Rómába. Rómából jelentik: Tegnap éjeli bolgár kereskedelmi bizottság érkezett az olasz fővárosba. A bolgár bizottság kereskedelmi jellegű tárgyalásokat folytat.

— Budapestre érkeztek a német saltóifőnök. Budapestről jelentik: Dietrich Ottó német saltóifőnök a propagandaminiszterium államtitkára pénteken külön repülőgépen több német publicista társaságában néhány napos látogatásra Budapestre érkezik.

Massolini, mint pilóta és az újságírók

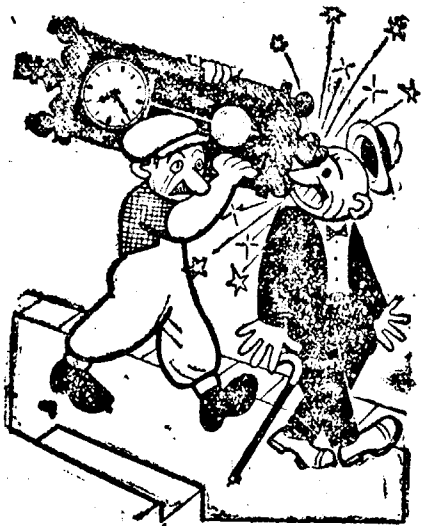
Rómából jelentik: Az a 150 külföldi újságíró, aki a repülésügyi sajtó első kongresszusára az olasz fővárosba érkezett, meglátogatta a kaidoniái kísérleti repülőállomást, ahová később Mussolini, maga vezette repülőgépen megérkezett. A hadirepülőgépek nagyszabású bemutatója után a Duce felajánlotta, hogy néhány újságíró magával viszi saját gépén, mire sorshuzást rendeztek és a braziliai Ariaccio, az angol Aeroplane című lapok szerkesztői a német küldöttség vezetője, egy belga újságíró és a sport-írók nemzetközi szövetségének elnöke, valamint az amerikai International News Service című lap munkatársa került ki szerencsésen a sorshuzásból. Raituk kívül az egyik német újságíró feleségét is magával vitte a Duce. Az Altiaig tartó úton az újságírók megcsodálták Mussolini nagyszerű lendületét és hozzáértését, amelyre a gépet vezette.

— Orvosok figyelmébe! Bucurestiből jelentik: A romániai orvoskollégiumok végrehajtó bizottsága tudomására hozza az orvosoknak, hogy a legközelebbi időn belül jelentkezzenek a megyei kollégiumok székhelyén adataik kiegészítése végett.

— Népek szaporodása. Rómából jelentik: A múlt évben Németországban 1 millió 680 ezer, Olaszországban 1 millió 31 ezer és Franciaországban 610 ezer gyermek született. 1865-től mostanáig a német lakosság 45 millióról 88 millióra, az olasz lakosság 24 millióról 44 millióra, a francia lakosság 37 millió 850 ezerről 41 millió 830 ezerre emelkedett.

— A tradicionális genfi virágünnepséget és virágkorzót június 24-én és 25-én tartják meg, július 3-tól 7-ig lesz a nemzetközi verseny. Genfnek egyébként legnagyobb nevezetessége, hogy június 1-től kezdve három hónapig kiállításra kerültek a Musée d'art et d'histoire-ban a világ legnagyobb festőműveiseinek mesterművei, amelyek eddig a madridi kir. palotában és a San Fernando Akadémián voltak elhelyezve. Leírhatatlan kincsek láthatók itt, a XV. és XVI. század leghíresebb festményei. Három teremben Velasquez, kétben Greco, kétben Goya, továbbá két teremben Rubens, azután Van Dyck, Tizian, Tintoretto, Paolo Veronese és Rafael művei vannak kiállítva.

Jogos felháborodás



— A kutyafáját...! Miért nem hord inkább karórájt?

— Esztországba és Finnországba látogat el a német vezérkari főnök. Berlinből jelentik: Heider tábornok, német vezérkari főnök, Riitz eszt és Estermann finn vezérkari főnökök meghívására június végén Esztországba, illetve Finnországba látogat el, Heider tábornok az eszt és a finn vezérkari főnökök látogatását fogja viszonzni.

— Az országörök egyenruháját tilos viselniük másoknak. Bucurestiből jelentik: Az országörök intézmény főparancsnoksága közli, hogy a legszigorúbban tilos az országörök egyenruhát viselni olyanoknak, akik nem tagjai a Straja Tării szervezeteinek. A főparancsnokság felhívja a parancsnokokat, hogy azonnal jelentsék fel a rendőrségen az ezen rendelkezés ellen vétőket, akiket a tiltott egyenruhaviselésről szóló törvény értelmében büntetnek meg.

— ELKÉSZÜLT A „SZÖNYEÖK KIRÁLYA”. Londonból jelentik: A világ legfinomabb és egyetlen darabban szőtt legnagyobb szőnyege az angol bank új palotájának igazgatósági terme számára készült. A 13x8 méter méretű axminster szövésű óriás szőnyegben 11,464,704 gyapjúfonal csomó van, alapszíne halványzöld, mint a szőz. venféle színárnyalatban ragyognak, közepét virágokból koszorúzott gyönyörű medaillonszerű díszesíti, szegélyszíneinek főmotívuma a griffmadár, amely a City cimerének alkatrésze. Készítésén a tizenkét legügyesebb szőnyegszövő munkásból egy évig dolgozott.

— Borzalmas szerencsétlenség a Szaina torkolatánál. Párisból jelentik: A Szaina torkolatánál, Rouen közelében borzalmas szerencsétlenség történt. Egy kikötőalkalmazott feleségével és négy gyermekével csónakon kiment a tengerre, hogy meggyújtsa a Mi-noza nevű világítóhajó jelző lámpáját. Amikor át akartak szállni a világító hajóra, az asszony a vízbe esett és magával rántotta két gyermekét is. A férfi utánuk vetette magát, de mind a négyen a vízbe fulladtak. A bárkát a másik két gyermekkel együtt elsodorta a hullámzás, de sikerült őket megmenteni.

— UJ BATA-GYÁR ÉPÜL SZERAJEVOBAN. Belgrádból jelentik: Jan Bata, a cseh cipőkirály Szerajevoba érkezett, ahol új, hatalmas cipőgyár létesítését tervezi.

— Hajalozás. Sós Arthurné szül. Riedl Gizella f. hó 11-én, vasárnap d. e. 11 órakor, életének 50-ik évében megdöbbentő váratlansággal elhunyt. Földi maradványait f. hó 13-án Resicáról Aradra szállítjuk a Felsőtemető halottasházába és f. hó 14-én a róm. kath. egyház gyászszertartásai szerint örök nyugalomra helyezük. A gyászoló családot.

— Budapestre látogat Lady Mauren, „az angol társadalom utazó nagykövete”. Londonból jelentik: Lord Stanley angol kereskedelemügyi miniszter felesége, Lady Mauren, akit az angol társadalom utazó nagykövetének neveznek, az angol kulturpropaganda-tanács megbízásából nagyszerű előadásokat tartott számos közép- és délkelet-európai fővárosban. Lady Mauren magánjellegű utazására Jugoszláviába utazott s onnan visszatérőben több napot tölt Budapesten. Lady Mauren Anglia két legbefolyásosabb főúri családjának rokona, amennyiben lord Londonderry leánya, férje pedig lord Stanley, lord Derby fia.

— Traytler Endre dr. Izgalmas kalandja Budapesten. Budapesti jelentés az Aradról elszármazott ismert budapesti ügyvéd, dr. Traytler Endre izgalmas rablókalandjáról számolt be. Traytler Endre dr. az elmúlt éjszaka, barátaival eltöltött este után fél 2 óra tájban hazafelé indult és amikor a Veres Pálné-utcába ért, egy sötét kapu alól egy férfi ugrott elé, aki revolvert szegezett az ügyvéd melléne és pénzt követelt. Az ismert büntetőjogász nem ijedt meg támadójától, hanem lassu mozdulattal belső zsebe felé nyúlt jobbkezelével, ugyanakkor azonban ballájjal egy lövőirányzott horogtűt mért a támadója állára, aki mint egy zsák hangtalanul összerogyott és kietlette kezéből a revolvert. Az ügyvéd felemelte a földről a revolvert és a legközelebbi őrszobára sietett, ahonnan rendőrökkel tért vissza. Ugyátszik azonban a támadó időközben visszanyerte eszméletét, mert mire a rendőrök a helyszínre értek, kerekeltoldott. A vizsgálat folyik.

— Megkezdte működését a Magyar Népközösség udvarhelymegyei tagozata. A Magyar Népközösség udvarhelymegyei tagozata Filó Ferenc dr. elnöksége mellett megalakult. Ebből az alkalomból a tagozat vezetősége tisztelő látogatást tett a megyefőnöknél, a csendőrszárnyparancsnoknál és a polgármesternél. A tagozat irodája a Piata Regina Maria 5. szám alatt van, ahol az ügyeket Szabó József dr. főtitkár vezeti.

— Újból engedélyezték a Mihályi-szintársulat tordai vendéglátékát. Kolozsvárról jelentik: Korábbi jelentés beszámolt arról, hogy a tordai hatóságok ismeretlen okokból betiltották Mihályi Károly ott szereplő szintársulatának előadásait. A szintársulat megette az összes lépéseket a szintársulatot végtelenen érintő rendelkezés hatálytalanságának érdekében s mint újabban értesülünk, közbenjárása eredményes is járt, amennyiben a VI. hadtest parancsnoksága, miután iratait bemutatta a helyzetet ismertette, tizen-négy napos látszólagos engedélyt adott Mihályi szintársulatának. A tordai magyarság örömmel vette tudomásul, hogy a jó erőkből álló szintársulat vendégszerelését engedélyezték.

— Kávédelután a református otthonban. A református nőszövetség csütörtökön, június 15-én, délután 6 órakor tartja szokásos havi jótekonycélú kávédelutánját a református otthonban. (Calvin-ucca 3.). Vendégeket szívesen látnak. A háziasszonyi tisztet Buday Ida, Niedermayerné Posta Ida, Imre Zoltánné és Szántó Gézáne urinők töltik be.

Józseffalváért...!

A tűzvészben elpusztult Józseffalva földönfutóvá vált népéért Erdély minden magyarlaktá területén testvéri összefogásban kezdődött meg a gyűjtés. Az úszkös romokba roskadt tüzhelek csak ugy épülhetnek fel ismét, ha mindenki segítségükre siet. — még ha csak egy téglával is ad minden magyar: az elpusztult Józseffalva újjáépül! — A mai nap folyamán a következő adományok érkeztek a leégett székely-csángó falu felszervezésére az Aradi Közlönyhöz:

Darányi Iános — — — — 100.— Lei
Galgóczy Iolika (Soborsin) — — — — 100.— Lei
Sz. A. — — — — — — 100.— Lei

A szíves adományokat köszönettel ezúton nyugtázzuk.

— Emigránsok elhelyezkedése az angol gyarmatokon, Londonból jelentik: Norman Smith földművelésügyi miniszter bejelentette az angol alsóházban, hogy Anglia ezeröttszáz zsidó emigránst ideiglenes jelleggel befogadott. Macdonald gyarmatügyi miniszter azt jelentette, hogy felkérte az angol gyarmatok kormányzóit, hogy foglalkozzanak a zsidó bevándorlás lehetőségével Március harmincegység 2000 zsidó emigráns helyezkedett el a különböző angol gyarmatokon.

— Elhunyt Budapesten a nagyszombati református lelkész, Budapestről jelentik: Papp József, a nagyszombati református egyházközség lelképásztora kedden Budapesten 49 éves korában elhunyt. Papp József gyógykezelése miatt utazott Budapestre, azonban a gondos kezelés sem tudta megmenteni az életnek. Szerdán délután fél 5 órakor temetik a Farkasréti temetőben.

— Halálozás. Özvegy Gellényi Ernőné, született Isztray Gizella Arad egyik legrégebb és előkelő családjának közismert és általános közszeretettnek örvendő tagja hétfőről kedde virradó éjszaka a halotti szentségek felvétele után rövid szenvedéssel elhunyt. A megboldogult néhai Gellényi Ernőnek, a volt Arad-Csanádi Egyesült Vasutak vezérigazgatóhelyettesének özvegye volt, akinek váratlanul bekövetkezett halála nemcsak a kiterjedt rokonságát, de a város társadalmának egy részét is mélyen lesújtotta. Halála pótolhatatlan veszteséget jelent a Gellényi, Isztray és a többi gyászoló családtagok részére. Temetése szerdán délután 3/6 órakor lesz a Felsőtemető halottasházából.

— Az aradi minorita-templom bucsu-napja. Junius 13-án, kedden, páduai szent Antal ünnepén tartották meg az aradi minorita-templom bucsunapját, amelyre vidékről is többszáz főnyi tömeg érkezett. Reggel 7 órakor dr. Vass Tibor tartotta az első ünnepélyes szent misét és szentbeszédet az aradi hívek részére. A délelőtti fél 10 órakor kezdődő ünnepélyes főpapi misére, amelyet dr. Kaiser Lajos temesvári nagyprépost tartott nagy papi segédlettel, a vidéki papság is elküldte képviselőit. Páduai szent Antal ünnepén résztvettek dr. Stéger Sándor zimándujfalusi plébános, Rossmann János gyoroki plébános, Takács Vince székudvari plébános, dr. Kienitz Géza pápai kamarás, ujaradi plébános, Babula Lajos, dr. Lakatos Ottó rendfőnök egykori tanítványa, Petta József ujaradi káplán. Délelőtti fél 10 órakor Sizmánn Gedeon németnyelvű szentbeszédet mondott az aradi és vidéki németajku hívek részére, utána tartották meg az ünnepélyes főpapi misét a vidékről Aradra zárandokolt bucsusok részére magyarul és szentbeszédrel, amelyet ugyancsak Sizmánn Gedeon mondott. A főmiseig egész nap az aradi szent Antal-ereklve tisztelte volt. A főmise végén szentségkítétel és egyházmegyei szentségimádás volt egész napon át. Este 7 órakor triduumos szentbeszéd és szentségbetétel volt és a bucsunap befejező ünnepségei. Esti szentbeszédet mondott Oláh Ferenc minorita hitoktató, a Kolping legényegylet elnöke. Az aradi minorita-templom bucsu-ünnepén nemcsak az aradi, hanem a külvárosi és a környező falvak katolikus népe is képviseltette magát.

— AZ ARADI RÓM. KAT. LEÁNYGIMNÁZIUMBAN A FELVÉTELI VIZSGA JUNIUS HÓ 21-ÉN 8 ÓRAKOR LESZ. Szükséges iratok: Al. lampolgársági bizonyítvány, Adeverința, Ujarolási bizonyítvány, Anyakönyvi kivonat, Keresztlevel. A vizsgadíj 89 lej. Igazgatóság.

— Orvosi előadás a gyermekhét keretében. Érdekes és értékes előadást tartott a Principele Mircea-egyesület által rendezett gyermekhét keretében dr. Tirica Romulus hatóságos orvos az aradi dohánybevéltő munkásai és munkásnői előtt. Az érdekes orvosi előadást mindvégig érdeklődéssel hallgatta a nagyszámú hallgatóság.

— Vádhatalozatot adtak ki Cernat volt sziguranca vezérigazgató ellen, Bucurestiből jelentik: Cernat, volt sziguranca vezérigazgató ügyében a vizsgálat befejeződött. Tekintettel arra, hogy a vagyonrevíziós bizottság megállapította, miszerint a volt sziguranca vezérigazgató az állam pénzéből rendezte különböző magánügyeit, a vizsgálóbíró vádhatalozatot adott ki ellene.

— Hírek a Soproni Nyári Egyetemről. Már hírt adtunk arról, hogy a budapesti József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ezidén is megrendezi nagyszerű nyári egyetemi tanfolyamát. A tavalyi évfolyamon a hallgatók száma a 750-et is meghaladta. Az áttűtő siker magyarázata az, hogy a Soproni Nyári Egyetemi Tanfolyamok világhírű professzorok és szakemberek előadásával és kirándulások rendezésével színes, hű képet adnak a mai műszaki világ képéről. A soproni vállalkozás augusztus hó 1-20-ig terjedő tanfolyamával páratlanul áll az egész világon. Értesülésünk szerint sokan jelentkeztek az utódállamok területéről és az amerikai magyarság köréből is. Részletes felvilágosítással szolgál a Soproni Idegenforgalmi Iroda.

Huszenöt százalékkal emelkedett az elmebajosok száma Spanyolországban a polgárháboru alatt

Francia lap megrázó tudósítása a spanyol polgárháboru következményeiről

A Le Matin közli a Havas távirati Iroda jelentését, amely szerint hivatalos spanyol orvosi körök megállapításai szerint Spanyolországban a polgárháboru kezdete óta az elmebajosok és örültek száma, több mint 25 százalékkal emelkedett. Magában Madridban az örültek száma az eltelt három év alatt megkétszereződött. A különböző

elmebajok 1857 örültek öríznek, 859 férfit és 998 nőt. Ebben a számban csak a bennlakók vannak, nem számítva azokat, akik kezelés alatt állanak, de szabadon járnak a városban.

Az elmebajok ezen szörnyű elterjedésének okz kétségkívül a lezajlott polgárháboru borzalmasban keresendő.

Levágta ápolónője kislányának fejét egy idegbeteg bucuresti-i asszony

Rémdráma az egyik ideggyógyászati kórházban

Bucuresti. A bucuresti-i központi ideggyógyászati kórházban megdöbbentő büntett történet, amelynek áldozata egy két és féleves kislány. Mirea Mária-nak Beatrice nevű kislányát bestiális kegyetlenséggel meggyilkolta Rodica Savulescu, akit hat hónappal ezelőtt szállítottak be a kórházba. Savulescu Rodica epilepsziás rohamokban szenvedett, azonban állapota az utóbbi időben annyira javult, hogy a ház körüli teendőkben segédkezett.

Néhány nappal ezelőtt Mirea Mária ápolónő elutazott Constantába, kislányát pedig édesanyja gondjaira bízta. Iulia Grigorescu, az ápolónő édes

anya újból igénybevette Rodica Savulescu ápoló segítségét és ma, amikor ebéd után kiment a konyhába, a beteg nő rohamot kapott és az asztalon lévő konyhakéssel levágta a gyermek fejét. Az örült nő a kislány testét a szalmazsák alá rejtette, a fejét pedig egy tányérban az asztalon helyezte el, a tányér körül pedig égő gyertyákat tett, majd leült egy székre és cigarettára gyújtott. Amikor a gyermek nagyanja visszatért a szobába, a háborzongató látványtól annyira megrémült, hogy eszméletlenül összeesett. Csak később fedezték fel a gonosztettet, amikor az esetet jelentették a rendőrségnek.

— REJTVÉNYFEJTŐINKHÖZ! Kérjük vidéki megfejtőinket, hogy pályázataikat idejekorán adják postára, mert azok késéssel érkeznek meg. Hangsúlyozzuk azonban, hogy amennyiben e késések hibájukon kívül történnek — amit a posta feladási bélyegző kelte igazol — természetesen teljes értékű pályázatnak ismerjük el. Kérjük továbbá megfejtőinket, hogy a már beküldött megfejtések után megfejtési helyesbítéseket a jövőben ne küldjenek be, mert azokat még ha azok a megfejtési határidőn belül érkeznek meg is, el nem fogadjuk. Az eddigi megfejtés-korrekciókat tudomásul vettük és helyesnek fogadtuk el, de a jövőben, legnagyobb sajnálatunkra, ilyenirányú kívánságoknak nem tehetünk eleget.

— Márculescu Dumitru halála. A temestartományi újságírócéh aradi tagozata mély fájdalommal jelenti, hogy a szeretett kolléga, bizottsági tag: Márculescu Dumitru újságíró és drámai szerző kedden este 39 éves korában elhunyt. Az elhunyt újságíró földi maradványait a „Stirea” lapvállalatnál ravatalozzák fel és onnan helyezik örök nyugalomra a Pomenirea-temetőben az elhunyt családjának kívánsága szerint.

SELECT BONBONERIA

új helyiségébe költözött. Str. Bratianu 3.

— ANGHELOPOL KISASSZONY HANGVERSENYE ARADON. Petre Georgescu tábornoknak, az első lovásdivízió parancsnokának és feleségének védnöksége alatt június 14-én este 9 óra 30 perces kezdettel hangversenyt ad Anghelopol kisasszony a Kulturpalotában.

— A bolygó „San Louis” utasainak sorsa. Amszterdamból jelentik: A Nemzetközi Menekültügyi Iroda tárgyalásokat folytatott a holland kormánnyal a San Louis bolygó utasai ügyében. A tárgyalások során olyértelmű megállapodás jött létre, hogy a holland kormány ideiglenesen engedélyt adott kétszáz zsidó emigráns partraszállítására, a többi kétszáz utast Belgium, Anglia és Franciaország fogadják befogadni ideiglenes jelleggel.

Eredményes razziák Aradon

Kedde virradó éjszaka nagyszabású razziát végzett az aradi rendőrség Marcu Viorel rendőrtiszt, a bünygyi osztály főnökének irányításával. Az eredményes ellenőrző szemle során több veszedelmes egyént állítottak elő a rendőrségre. Az a csoport, amelyet Dumitrescu Constantin rendőrtiszt vezetett, elfogta Boti Baican, temesvári származású betörőt, akit háromszáz ezer leles betörés elkövetése miatt köröznek. Ugyancsak elfogták Stoica Vasile falbontó betörőt is, aki előszeretettel használja a Sárközi nevet is. Raituk kívül több ismert cigány tolvaj és tolvajmót állítottak elő a rendőrségre.

A veszedelmes bűnözők elfogásával a beigazolódt, hogy az a tisztogatási munka amelyet a rendőrség bünygyi osztálya Marcu Viorel rendőrtiszt, a bünygyi osztály főnökének irányításával kezdett meg annak érdekében, hogy Aradot megtisztítsák a bűnözőktől, teljes eredménnyel folytatódik.

Az aradi rendőrség közbiztonsági szolgálatának tokozott is munkatársait mellé, hasonló arányban fellődött a rendőrség többi szolgálata is, amelyeknek munkaprogramját Murgau Liviu rendőrkészlet szabta meg.

Rendkívüli autóbusz-katasztrófák

Prága. Nyugatcsehországban, Burglick közelében egy iskolás gyermekekkel telt társasgépkecsi a meredek uton lefelé haladva elütött két embert és utána az erős fékezés következtében felborult. A két ember közül az egyik nyomban meghalt, az iskolás gyermekek közül tizenhárom súlyosan megsebesült.

Belgrád. Marburg közelében egy tehergépkocsi, amelyen ötvenöt utas foglalt helyet, nagy sebességgel haladt, miközben a kocsij oldala levált és mintegy husz ember leesett. A szemközti irányból arra haladó magánképkocsi a lezuhant embereket elgázolta. Husz utast súlyos sérülésekkel kórházba szállítottak, ezek közül öt a kórházban meghalt.

Kétszáz házat romba döntött a vihar Amerikában

Newyork. Az Egyesült-Államok területén borzalmas vihar pusztított, amely sok emberáldozatot is követelt. Az Illinois államban lévő Jacksonwilleben a vihar következtében kétszáz ház rombadőlt és sok ember súlyosan megsebesült.

— HALÁLOS VÉGÜ SZERENCSETLENSÉG az aradmegyei Nadab községben, Bara Pasc, 40 esztendő gazdáikodó egy bika szarvával felnyársalta és a szerencsétlen sorsu ember belehalt sérülésébe.

— Kétezer év történelme a véres torony árnyékában. A Tower-ről, az angol főváros legendás híri épületéről számtalan történetet jegyeztek fel évszázadok folyamán. A Tower Anglia történetében rendkívül fontos szerepet játszott. A történelmi nevezetességű épületéről és a falai között lelétszódot kivéresekről, történetekről számol be Sikoly Gáspár, gróf Bethlen Margit népszerű képes szépirodalmi lapjának, az „Ünnep”-nek most megjelent új számában. A 68 nagy oldalas albumalaku „Ünnep” ezuttal is gazdag tárházat nyújtja a hívős és szórakoztató olvasnivalóknak s a remek képeknek. Főelárúsító: Journal Import, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 46. Egy szám ára 15 lej.

— A temesvári Magyar Népközösség — Józseffalváért! Az Aradi Közlöny tudósítója jelenti: A Magyar Népközösség bányási irodája a józseffalvai tüz-katasztrófával kapcsolatban gyűjtést indított. A gyűjtés eredményét, 7000 lejt, már el is küldte Németh Kálmán dr. józseffalvai plébánosnak.

— Eltűnnek a teher méreg pesti rabszolgái. Rendkívül érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja legújabb száma a budapesti főkapitányság kábítószere-ellenőrző detektívcsoportjának izgalmasan nehéz munkájáról.

— Végig a strandokon. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délbáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerár, Piata Avram Iancu
(Tel.: '5-00.)

SPORT KÖZLÖNY

A jövő évben Olaszországban vendég-szerepel a román válogatott csapat

Pozzo: Gyengén játszottunk, fáradtak voltunk!

Bucuresti. A vasárnapi olasz-román válogatott mérkőzés felett még mindig nem tért napirendre az ország közvéleménye. Akik a mérkőzést látták, még mindig hatása alatt állnak és szakértők, laikusok egyaránt a román csapat nagy lelkesedését, küzdeni akarását és tudását dicsérik. Közel 40.000 volt a mérkőzés nézőinek száma és a nem hivatalos megállapítás szerint a bevétel elérte a 3 millió leit. A kitűnő, lelkes játékkért a szövetség a válogatott csapat játékosainak fejenként 7000 lei jutalmat adományozott.

A mérkőzés után a Bucurestiben tartózkodó Jules Rimet, a nemzetközi futbalszövetség elnöke rendkívül elismerően nyilatkozott a látottakról és többek között a következőket mondotta:

— Nagyon szép volt a játék, nagyon tetszett nekem a küzdelem, amelyben a román csapat egyenlő játékot mutatott az olaszokkal. Sőt Romániának alkalma lett volna a mérkőzést meg is nyernie és a látottak alapján ez az eredmény sem lett volna irreális.

Pozzo Vittorio, az olasz labdarúgó válogatott mindenható kapitánya a következőket mondotta a mérkőzés után:

— Rendkívül meglepett a román csapat. Sokkal jobbnak bizonyult, mintsem gondoltam. Mi a szokottnál gyengébben játszottunk, fáradtak voltunk.

Tegnap este banketten ünnepelték meg a mérkőzést, amelyen Vaccaro tábornok, az olasz szövetség elnöke mondott beszédet és elismerően nyilatkozott a román labdarúgásról. Vaccaro tábornok a következőket mondotta:

— Mély benyomást keltett bennünk az a végtelen figyelem, amellyel a román hivatalos futballkörök expedíciókat körülvették. Megragadom egyszerűségeit az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a román sportközönségnek is, amely barátságosan viselkedett csapatunkkal szemben. Ami a román labdarúgósport értékét illeti, kijelenthetem, hogy egyszerűen frappáns hatást gyakorolt reánk. Őszintén mondom, Románia nem érdemelte meg, hogy elveszítse a mérkőzést.

Beszéde további részében az olasz szövetség elnöke kijelentette, hogy szívesen látja jövő év folyamán a román válogatott csapatot Romában és a mérkőzés véglegesítése a két szövetség tárgyalásai után jön majd létre.

A Sparta nyerte a cseh-morva bajnokságot

A Slavia a Beogradskival, a Sparta a Ferencvárossal mérkőzik a KK első fordulójában

Prágából jelentik: A csehszlovák bajnokság utolsó két mérkőzését vasárnap bonyolították le és ezen dönt el a bajnokság kérdése is. A Sparta 5:2 arányban győzte le a Kladnot, a Slavia viszont Pardubicetől 1:0-ra vereséget szenvedett és így a Sparta nyerte a bajnokságot, tehát 6 játszik a Ferencváros ellen, míg a második helyezésű Slavia a Beogradski ellen. A Közép-európa-kupa mérkőzése az első fordulóban tehát a következők:

Bucuresti: Venus—Bologna.

Milano: Ambrosiana—Ujpest.

Budapest: Ferencváros—Sparta (szombaton).

Prága: Slavia—Beogradski (szombaton).

Vasárnap kezdődnek meg az oldboys-bajnokság mérkőzései

A Szablóczky vándordíjas oldboys-bajnokság küzdelmei vasárnap kezdődnek meg és a rendező AAC (CAA) már szét is küldte a meghívókat az egyesületeknek. A bajnokság sorsolását csütörtökön, június 15-én este fél 8 órakor ejtik meg az AAC (CAA) sporttelepén és a rendező egyesület felkéri azokat az egyesületeket, amelyek az oldboys-bajnoki tornán résztvenni kívánnak, hogy okvetlenül jelenjenek meg a sorsolásnál és adják le a nevezéseiket, mert a küzdelmek vasárnap visszavonhatatlanul megkezdődnek. Előreláthatólag 7—8 csapat bevonásával fog a torna megindulni.



CARMEN-SYLVA-i gyogykura

20 napos pausál füzetekkel

Lei 5.900 és

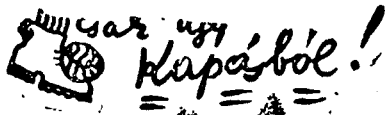
Lei 7.000 árban

Felvilágítások a

WAGONS-LITS/COOK

Menetjegyirodában,

Arad, Minorita-palota.



Az AAC (CAA) nagyszabású jubiláris sakkversenye június 25-én kezdődik és a propozíciókat a szakosztály most dolgozza ki. Előreláthatólag 2. vagy 3 csoportban bonyolítják le a versenyt, amelynek első csoportjában a nyerteseket — külföldi mintára — pénzdíjakkal jutalmazzák. A versenyfeltételeket az AAC (CAA) rövidesen szétküldi.

A magyar bajnokság mérkőzéseit közül az elmaradt meccseket ezen a héten bonyolítják le és pedig csütörtökön a Budaörs—Kispest mérkőzést, vasárnap pedig a következő a műsor: Zugló—Hungária. Elektromos—Budaörs, Taxisok—Bocskai, Szeged—Phöbus

A francia tenisz-bajnoki versenyen Somogyi Klári a francia Panetierrel 8:6, 8:6 arányban vereséget szenvedett. A férfi párosban a Szigeti—Asbóth-kettős 6:3, 7:5, 3:6, 6:1 arányban győzött a Rodel—Pelizzakettős ellen.

A német bajnokság döntőjébe az Admira mellé a Schalke 04 került be, miután a megismételt mérkőzésen 2:0 arányban győzte le a Dresdner SC csapatát. Az első mérkőzés 3:3 arányban döntetlenül végződött.

Szép küzdelmek a KAC vivóversenyén

A kolozsvári KAC rendezésében vasárnap folyt le a Viola kardvívó verseny, amelynek eredményei a következők:

Egyéni: 1. Roxin dr., NSE 7 gy., 2. Sebestyén, Haggibbor 6 gy., 3. Gurath, KAC 6 gy. Csapatverseny: 1. NSE 10 p., 2. Haggibbor 7 p., 3. KAC 7 p.

Eddig az NSE és a KAC 4—4 alkalommal, míg a Haggibbor két alkalommal nyerte meg a Viola kardvívó versenyt.

O ÖSSZEÁLLITOTTÁK A BUDAPESTI VÁLOGATOTTAT. Budapest válogatott csapata szerdán éjszakai mérkőzés keretében ütközik meg Brüsszel válogatottjával az Elektromos pályán. A budapesti válogatott csapatot a következőképpen állították össze erre a mérkőzésre: Boldizsár — Kiss, Pákozdi — Pázmány, Sós, Dudás — Váradi, Toldi, Cseh, Déri, Tóth. Tartalék: Csikós és Lengyel.

O Blavati és Andreolo Bucurestiben maradtak. Az olasz válogatott csapat kedden reggel utazott el Bucurestiből, két játékos azonban: Blavati és Andreolo Bucurestiben maradtak, miután mindketten a Bologna játékosai és az olasz csapat vasárnap a Venus ellen Bucurestiben játszik KK-mérkőzést. A Bologna egyébként pénteken repülőgépen érkezik meg Bucurestibe és a Venus csapatában vasárnap már Siera, a néhány hét óta harcképtelen válogatott hátvéd is szerepelni fog.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JUNIUS 14.

Bucuresti, 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.05: Rádiózenekar. 13.35: Felolvasás. 13.45: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Lemezek. 20: Tudor Vianu tanár előadása Eminescuról. 20.15: Petrica Motoj zenekara. 21: N. I. Herescu tanár előadása Eminescuról és a klasszicizmusról. 21.15: Hangjáték. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: S. Pincu kürtöl. 22.30: Chopin lemezek. 23: Hírek. 23.15: Cires zenekar. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Eugen Stepat balajkazenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: A rádió diákfélőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Közvetítés Szegedről. 18.45: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Votiskj Alice magyar nótákat énekel, kíséri Sárai Elemér cigányzenekara. 21.10: Két egyfelvonásos. 21.50: Hírek. 22: A lengyel rádió műsora. Chopin est Krakóból. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Budapest—Brüsszel futballmeccs közvetítése.

Budapest II, 18.45: Olasz nyelvoktatás. 19.45: Votisky Alice magyar nótákat énekel, kíséri Sárai Elemér és cigányzenekara. 20.30: Sötér István előadása. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.30: Időjárásjelentés.

Belgrád, 13: Népies zene. 13.45: Lemezek. 17.45: Népies zene. 18.20: Rádiózenekar. 19.15: Lemezek. 20.05: Népies zene. 21: Operaközvetítés a belgrádi Nemzeti Színházból. Közben 23: Hírek

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 15.

Bucuresti, 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.05: Népdalok lemezekről. 13.35: Felolvasás. 13.45: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 14.40: Ileana Radu román népdalokat énekel. 15.10: Időszerű közlemények. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Felolvasás. 19.15: Ravel-lemezek. 19.30: Anghela Giugaru zongorázik. 20: Ion Petrovici tanár tart előadást Eminescu filozófikus költészetéről. 20.15: Román zene lemezek. 20.45: Alexandru Hodos előadása. 21: Schumann-lemezek. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: Lemezek. 23: Hírek. 23.15: Victor Predescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre angolul és franciául.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Mejhosz tánczenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Nyári háztartási tanácsadó. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Boros Józsa cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Tánclemezek. 21.10: Szóészeti és borászati időszerű tanácsadó. 21.30: A Foederatio Americana hangversenye. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: A rádió szalonzenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Fátyol Jancsi cigányzenekara muzsikál.

Budapest II, 19.25: Angol nyelvoktatás. 20.30: A műteremtől a műbarátig. Pipics Zoltán dr. előadása. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.30: Időjárásjelentés. 22.35: Zeller: A madarász. Egy veleg. Előadja a rádió szalonzenekara.

Újabb pereskedés készül a kolozsvári kéményseprők és a város között

Kolozsvárról jelentik: A város a kéményseprést községi szolgáltatásként szervezte át, ugyanakkor azonban Bornemisa dr. polgármester kezdeményezésére elhatározták, hogy a kenyerüket vesztett kéményseprőknek, életük végéig, havi 4000 lei nyugdíjat folyósítanak. Ezt a városi határozatot a napokban terjesztették fel jóváhagyás végett a királyi helytartósághoz, amely azonban a jóváhagyást megtagadta. Az indokolásban a helytartóság kifejtette, hogy a kéményseprőmesterek nem városi alkalmazottak, hanem önálló iparosok voltak, nyugdíjigényük tehát a várossal szemben nem lehet. Valószínű, hogy ennek következtében az érdekeltek egész sereg pert fognak indítani a város ellen.

RUMY-VERSENY

CSÜTÖRTÖKÖN ESTE 9 ÓRAKOR A

DACIA

KÜLÖN

HELYISÉGÉBEN

A díjak megtekinthetők a BRUDER autó-cég kirakatában

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Miniszteri rendelkezés az ezer leien aluli számlák repülőbélyeg-illetékére vonatkozólag

Junius 30-ig kell befizetni a különbözeteket a Banca Nationalanál

A Monitorul Oficial junius 10-iki száma a légügyi és tengerészeti minisztérium rendelkezését közli az ezer leien aluli számlák repülőbélyeg-illetékéről. Az ezer leien felüli számlák repülőbélyeg-illetékét tudvalevőleg a közelmúltban 4 ezrelékre emelték fel. Kérdéses volt azonban, hogy milyen repülőbélyeg kell az ezer leien aluli számlákra leróni. Erre vonatkozóan a most megjelent miniszteri rendelkezés a következőképpen intézkedik:

A 100 leien aluli számlákra nem alkalmazandó repülőbélyeg.

A 100—300 leig bezárólag terjedő számlákra 1 leu repülőbélyeg alkalmazandó.

A 300—500 leig bezárólag terjedő számlákra

3 leu repülőbélyeg kell alkalmazni.

Az 500—1000 leig bezárólag terjedő számlákra 4 leu repülőbélyeg kell alkalmazni. Ezer leien felül minden megkezdett ezer leies összeg ezer leinek tekintendő és ezért minden megkezdett ezer leies összeg után 4 leu repülőbélyeg-illeték rovandó le.

A számlák repülőbélyeg-illetékének 3 ezrelékről 4 ezrelékre való felemeléséről szóló intézkedés a Monitorul Oficial junius 6-iki számában jelent meg. A minisztérium fent ismertetett rendelkezését is junius 6-iki hatállyal alkalmazza. Az érdekeltek a junius 6-ika óta kibocsátott számláknál mutatkozó repülőbélyeg különbözetet a Banca Nationalanál Cont. T. 118. számlára kell befizessék, még pedig junius 30-ig.

Rövidesen letárgyalják a buza értékesítéséről szóló törvényt

Elkészült a szőlővédelmi törvény végrehajtási utasítása

A földművelésügyi minisztériumban kidolgozták a buzaértékesítéséről szóló törvényt, azt az állandó buza-bizottság is jóváhagyta és annak szövegét rövidesen a parlament elé terjesztik megszavazás végett.

Elkészült a minisztériumban ezen kívül a mezőgazdasági javak, illetve a földbirtokok eladásáról és örökléséről szóló törvény, amelynek az a célja, hogy megakadályozza a kisbirtok szétforgácsolódását.

Ezen kívül készen áll a kolonizálásról szóló új törvénytervezet, a földművelésügyi minisztérium megszervezéséről szóló, valamint a szőlővédelmi törvény végrehajtási utasítása.

— Julius 10-ig lehet beadni a direkttermő szállók adóvallomását. Bucurestiből jelentik: A MAT vezérigazgatósága meghosszabbította a direkttermő szállók adóvallomásainak beadási határidejét július 10-ig.

A monopolcikkék fogyasztása az 1939. év első két hónapjában jelentősen emelkedett

A só negyven, a szosz negyven, a cukor husz és a dohányfogyasztás öt százalékkal volt több, mint 1938-ban

A monopoligazgatóság most közzétett kimutatásai szerint az ország dohányfogyasztása az év első két hónapjában 1757 tonna volt, összesen 757.159.000 leu értékben. Összehasonlítva ezeket az adatokat a múlt évekkel, megállapítható, hogy a dohányfogyasztás ebben az évben körülbelül 5 százalékkal emelkedett.

A sófogyasztás az év első két hónapjában 41.824 tonna volt összesen 73.767.000 leu értékben. Összehasonlítva az előző évi adatokkal, megállapítható, hogy a sófogyasztás mennyiségben 30. értékben pedig 40 százalékos emelkedést mutat az előző évvel szemben. Az eltérést az okozza, hogy a sóárak időközben lényegesen emelkedtek.

A szeszfogyasztás 33.182.000 tizedliterfok volt 1939. év első két hónapjában, összesen 241 millió 111.000 leu értékben. Az emelkedés, a talvalyi fogyasztással szemben körülbelül 40 százalékkal.

A cukorfogyasztás január és február hónapokban 16.564 tonna volt, 526.819.000 leu összértékben és körülbelül 20 százalékkal haladva meg az 1938. évi fogyasztást. Mennyiségre csak a papír fogyasztás mutat némi csökkenést az előző évvel szemben, de ugyanakkor a fogyasztás — tekintettel az időközben végrehajtott áremelésekre — értékben emelkedett. A folyó év első két hónapjának papírfogyasztása 14.867 tonna volt, összesen 302.100.000 leu értékben.

— Új bélyegeket adott ki a posta a CFR jubileuma alkalmából. Bucurestiből jelentik: A posta vezérigazgatósága hat bélyegből álló sorozatot adott ki az államvasutak hetvenéves jubileuma alkalmával. A sorozat bélyegei 1, 4, 5, 7, 12 és 15 leu névértékűek és rajtuk régi és korszerű vasúti mozdonyokat ábrázol. Tekintettel arra, hogy a posta csak százezer darabot bocsátott ki ezekből a bélyegekből, az új bélyegek rendkívül értékesek lesznek a bélyegyűjtők számára.

798 millió leies fölösleggel zárult áprilisban az ország külkereskedelmi mérlege

Bucurestiből jelentik: A Külkereskedelmi Irányító Igazgatóság most tevé közé áprilisi külkereskedelmi statisztikáinkat, amely szerint az exportunk mennyiségileg 63.508 vagon, értékben 2 milliárd leu tett ki. Így áprilisban külkereskedelmi mérlegünk fölöslege (aktívuma) 798 millió leu volt, ami főleg azért nagy jelentőségű, mert külkereskedelmi mérlegünk az előző hónapban 98 millió leu passzív volt.

Az egyes fontosabb államokkal áprilisi külkereskedelmi forgalmunk (értékben) a következőképpen alakult:

	Import	Export
	(millió leiekben)	
Németország	596.5	768.7
Olaszország	157.6	339.1
Anglia	103.1	212.6
Görögország	11.1	111.9
Csehszlovákia	98.2	95.9
Franciaország	34.3	61.2
Magyarország	48.5	61.2
Belgium és Luxemburg	47.1	59.9
Svájc	35.7	42.8
Jugoszlávia	15.2	40.9
Egyiptom	22.3	39.8
Palesztina	20.2	34.8
Egyesült-Államok (USA)	49.8	33.2
Hollandia	9.5	32.6
SzírIA	3.7	31.9

A fentiek szerint — Csehszlovákia és az USA kivételével — mindgyik fontosabb államba többet vitünk ki, mint amennyit onnan behoztunk.

Csak az új italméréseknél kell egész évre előre kilizetni az engedély díját

A pénzügyminisztérium számos panaszt kapott az utóbbi időben arról, hogy az adóhivatal és pénzügyigazgatósági közegek egész évre előre követelik az italmérési illetékeket. Ez az eljárás azért sérelmes, mert a szeszjórvedékről szóló törvény értelmében csak az újonnan kiváltott italmérési engedélyek után kell előre és egyösszegben kifizetni a folyóévi díjat, míg azoknál az italméréseknél, amelyek már elmúltak egy évesek, az illetéket negyedévenként, a negyedév első 15 napjáig kell befizetni. Tekintettel arra, hogy a pénzügyi hatóságok ezeket a rendelkezéseket külön utasítások alakjában is megkapták, a jövedék igazgatósága most körlevélben hívta fel az illetékes tisztviselők figyelmét arra, hogy hasonló panaszok elkerülése érdekében ragaszkodjanak a törvény előírásaihoz, amikor az italmérési engedélyek díjait behajlítják.

— Román indítvány a Bega-csatorna jugoszlávul szakaszának rendezésére. Bucurestiből jelentik: Egy román gazdasági bizottság a bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara közvetítésével emlékiratot írtatott el a jugoszláv kereskedelmi minisztériumhoz, kérve, hogy a Bega-csatorna Jugoszlávián átvonuló szakaszát helyezze olyan állapotba, hogy azon a hajózás éjjel is lehetséges legyen. Az emlékirat felelő, hogy amint Bécsből Titelig egy áru három nap alatt jut el, addig Titeltől Temesvárig gyakran négy napra van szükség. Ennek oka elsősorban az hogy a Bega-csatornán hiányoznak a megfelelő világítási berendezések.

— Megtartották a temesi széktartósági palota 21 millió leies munkálataira az árlejtést. Temesvárról jelentik: Ez évben megkezdik a temesi széktartósági palota felépítését. Mint ismeretes, a palota celláira a széktartóság a háztartási iskola épületén levő épületét vette át. Szombatán nyilvános árlejtést tartottak a palota építkezési munkálataira. Összesen 21 millió leu értékű munka kiadásáról volt szó és tekintettel a közmunka arányaira, igen sok ajánlat érkezett be. A palota villanyszelvény munkálataira a Volta-cég nyújtott be ajánlatot, a vízvezeték-szerelési munkákra a temesvári Hirschl et Co.-cég, a kőműves és beton-építkezési munkákra, továbbá műkö, stukkóberakási munkákra Dengl és Purcariu építészek valamint az Eckert-féle építési vállalat. Valamennyi munkára ajánlatot nyújtott be a bucuresti-i Mír-vállalat, a lakatosmunkákra Juranescu Ricard, Bozsák Mihály (Temesvár) és M. Gartner (Arad), a festési munkákra a bucuresti-i Építési Szövetkezet, a központi fűtésre Molnár Károly és Sinigalia Bruno mérnök, a tapétamunkálatokra Rosenberg Armin, a mázoló munkákra Bárdi-cég. A benyújtott ajánlatok fölött még nem történt döntés. A széktartósági palota építkezését már a közeljövőben megkezdik.

Szórakozási és tanulmányi utazások a Hamburg-Amerika Linie hajóival vidámságot, egészséget és tudást nyújtanak. Hapag 1939. évi északi utazások

1. Hapag-utazás a Keleti-tengeren és Norvégiába
junius 27-től július 13-ig.

1. Hapag-utazás Skócia, Izland, Spitzbergák és Norvégiába
július 15-től augusztus 7-ig.

Hapag észak-tengeri utazás a norvégiai partoknál
július 21—24-ig.

2. Hapag-utazás Skócia, Izland, Spitzbergák és Norvégiába
július 26-től augusztus 15-ig.

2. Hapag-utazás a Keleti-tengeren és Norvégiába augusztus 10—26-ig.

Fenti utazások a „MILWAUKEE” és „St. Louis” motoros hajókkal.

Felvilágosítások és prospektusok:



Hamburg-Amerika Linie
képviselőtől

Künstler Utazási Iroda

ARAD, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86.

Legújabb jelentéseink:

Kényszerleszállás áldozatául esett a Junkers-művek egyik igazgatója

Berlin. Angermunde közelében egy személyszállító repülőgép kényszerleszállást végzett, mely közben összetört. A repülőgépen utazott Achtenberg, a Junkers-művek igazgatója, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy az egyik berlini szanatóriumban meghalt. A repülőgép többi tagja könnyebb sérüléseket szenvedett.

Mary angol anyakirályné ellen is merényletre készült a kenti hercegné zavarosan viselkedő merénylője

London. (Dunaposta.) Lawlor, a kenti hercegné merénylője ügyében ma tartottak tárgyalást, amelyen kiderült, hogy a merénylő néhány nappal a merénylet elkövetése előtt Mary angol anyakirályné ablakán is belőtt. A tárgyaláson olvasták fel a merénylő vallomását és ugyanekkor állapították meg, hogy a merénylőnél egy cédulát találtak,

amelyen Mary anyakirályné és a kenti hercegné címe volt felírva. A vallomás szerint Lawlor kijelentette, hogy a fegyvert fivéréből Ausztriából kapta, azért fűrészelte el, mert attól tartott, hogy megtagadják nála. A merénylettel kapcsolatban azt mondta, hogy éppen a fegyver ravaszát próbálgatta, amikor az elsült és történetesen a kenti hercegné is ott volt akkor.

Athénba utazik Ankarából Gafencu külügyminiszter

Szerdán jelenik meg a hivatalos közlemény a törökországi látogatásról — Gafencu rádió-üzenete a török néphez

Ankara. (Rador). Gafencu Grigore külügyminiszter kedden délelőtt újabb kétórás megbeszélést folytatott Saracsoglu török külügyminiszterrel. Ez alkalommal megvitatták a román külügyminiszter látogatásáról szerdán kiadandó hivatalos közleményt. A hivatalos közlemény kiadását megelőzően Gafencu kihallgatáson jelenik meg ismét Ismet Inonu köztársasági elnöknel, ennek a nyári székhelyén, Yalovaban. Délj egy órákor Menemencioglu külügyminiszteri vezérőrnagy ebédet ad Gafencu és felesége tiszteletére. A délután folyamán a román külügyminiszter a jugoszláv és a görög követet fogadta kihallgatáson. Délután 5 órákor látogatást tett az ankarai rádióállomásnál és ezalkalommal

üzenettel fordult a török néphez.

Beszédében csodálatát fejezte ki a modern Törökország fejlődése iránt és köszönetet mondott azért a testvéri fogadtatásért, amelyben részesítették.

— Kölcsönös érzelmek fűzik egymáshoz a román és a török népet —

mondotta Gafencu — a megértés szellemétől áthatva, azonban

minden gyengeség nélkül folytatjuk békepolitikánkat.

— Testvéri egységben, hűbességgel és bátorsággal szolgáljuk a Balkán-egyezményt, amely a baráti és szomszédos népek együttműködésére hivatott. Ez azonban valamennyi nép közötti közeledést is szolgál, vagyis a béke eszköze. Előrehaladást és dicsőséget kívánt a román baráti török népek.

A román külügyminisztert kísérő újságírók kedden délelőtt meglátogatták Ankara környékét és ezalkalommal megtekintették az Osman tanút, amely Kemal Atatürk tulajdona volt. Délben 1 órákor társaságban vettek részt, melyet az „Anatolia” nevű török távirati ügynökség rendezett a román újságírók tiszteletére. A banketten Ion Dragu külügyi sajtófőnök meleg szavakkal üdvözölte a vendéglátó török hírlapírókat. Az Anatolia ügynökség nevében Geaman válaszolt. Este 7 órákor a román újságírók visszatértek Isztambulba, ahonnan szerdán tovább folytatják útjukat Athénba.

Gafencu külügyminiszter tegnap délután két órában keresztül tanácskozott Saracsoglu török külügyminiszterrel. Hír szerint Romániának az angol-török egyezményvel kapcsolatos állásfoglalásáról volt szó. A román külügyminiszter csütörtökön, mint a görög kormány meghívott vendége Athénba érkezik, ahol négy napig marad.

Sorozatos lopások

egy aradi textilárúüzemben

Néhány nappal ezelőtt arról értesült az aradi rendőrség, hogy többen különböző tricogate-árut kínálnak megvételre különböző személyeknek rendkívül olcsó árban, Marcu Viorel rendőrtiszt, a bünyügyi osztály főnökének irányításával vizsgálat indult az ügyben és annak során több gyanúsítottnál házkutatást tartottak, amelyeket Pop Ioan rendőrtiszt és Bulzan detektív végeztek. A házkutatások a remélt eredménnyel végeztek, miután a több helyen talált nagymennyiségű kötött-szövetből árurol megállapítást nyert, hogy azok lopásból származnak. Kiderült az is, hogy a holmikát a főtéren lévő Lusztig és Berger tricogate áruházából lopták el a cég Földi Mária nevű alkalmazottja. Az eddigi megállapítás szerint a hűtlen alkalmazott sorozatos módon végrehajtott többrendbeli lopásai során, mintegy százezer lei értékű árut tulajdonított el. A házikutakát előállították a központi rendőrségre, ugyanakkor három orgazdát is őrizetbe vett a rendőrség. A vizsgálat folyik.

Bakonyi Károlyné szül. Isztray Mária, mint mélyen sujtott testvér, bánattól összetört szívevel, de a Mindenható szentséges akaratában való megnyugvással tudatja, hogy a legjobb testvér, sógornő, nagynéni és rokon

özv. Gellényi Ernőné

szül. Isztray Gizella

junius hó 13-án, éjjel 2 órákor, áldásos életének 72-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, visszaadta neimes jelkét Teremtőjének.

Drága halottunk hűlt tetemét szerdán, junius hó 14-én délután háromnegyed 6 órákor a róm. kath. egyház szertartásai szerint történt beszentelés után fogjuk az „Eternitatea” (felső) temető halottas csarnokából a családi sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmiseáldozat a megboldogult lelki üdvéért junius 15-én, délelőtt 9 órákor lesz a főtiszt. Minoritátyák templomában az Egek Urának bemutatva.

Arad, 1939. junius hó 14.

Pihenése csöndes, drága emléke áldott legyen!

A gyászoló Isztray, Bakonyi, Wágner és Gellényi családok.

LIMBECK pompe funebre Str. GOLDIS 1. (Palatul Báncl Românească). TELEFON: 10-98.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

36 éves kereskedő raktárnoki, vagy inkasszáns-állást keres, garanciával. Cim a kiadóhivatalban. 2665

ALKALMAZÁST NYER

Perfekt román irodai gyakornokot keresünk. Ajánlatokat „Gyakornok” jellegűre a kiadóba. 2673

Magános nő, ki üzletben is segédkezne, családtagként alkalmazást nyer. Cim a kiadóban. 2675

Masamódeány, prima munkaerő, állandó munkára felvétetik. Schön Anna kálapszalón, Str. Goldis 1.

LAKÁS

Kettőszobás, modern földszinti lakás a törvényszék mellett, fürdő- és mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. 2470

Kétszobás tisztá lakást keres nyugdíjas házaspár a Piata Catedralei környékén augusztus 1-re. Cimeket „Csendes lakó” jellegűre a kiadóba kér. 2478

Egyszobás, fürdőszobás, parkettás lakások július, vagy augusztus 1-re kiadók. Str. Mátásari 34., tisztviselő. 2669

Különbejáratu, elegáns butorozott szoba fürdőszobával azonnalra kiadó. Sr. Seminarului 1., földszint. 2666

Földszintes magánházban ötszobás lakás, kertes udvar, augusztura kiadó. Str. Take Ionescu 8. 2668

Erkélyes, modern, 3 és 4 szobás lakások azonnalra kiadók. Bul. Carol No. 70. 2677

Négyszobás összkomfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Str. Grigore Alexandrescu 20. 2616

Kétszoba, előszoba, fürdőszobás, ujonnan festett garconlakás kiadó. Str. Consistorului 4. 2463

Elegánsan butorozott uccai szoba fürdőszobahasználattal földszinten. Str. Aviator Gheorgescu 11-a. kiadó jun. 15-re. Érdeklődni 1-3 között. 2610

Törvényszéki villanegyedben

3 szobás, összkomfortos, kertés magánház, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet: 1 Decembrie No. 15. 2631

VÉTEL-ELADÁS

Gumikerekes hintó sürgősen eladó. Str. Teodor Serb 2. 2670

Jókarban levő gyermekkosci eladó. Bul. Reg. Ferdinand 6. 2671

ÜZLET

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség.** Cim a kiadóban.

KÜLÖNFELEK

Rentábilis iparvállalatot komolyabb tőkével támogatnék, közreműködés lehetséges. Érdeklődők írjanak „Nőlen” jellegűre a kiadóhivatalba. 2667